

Vládní návrh

ZÁKON

ze dne 2020,

kterým se mění zákon č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, ve znění zákona č. 77/2015 Sb., zákona č. 86/2015 Sb., zákona č. 55/2017 Sb., zákona č. 57/2017 Sb., zákona č. 178/2018 Sb., zákona č. 287/2018 Sb., zákona č. 111/2019 Sb., zákona č. 315/2019 Sb. a zákona č. .../2019 Sb., se mění takto:

1. V poznámce pod čarou č. 1 se věta „Rozhodnutí Rady 2002/187/SVV ze dne 28. února 2002 o zřízení Evropské jednotky pro soudní spolupráci (Eurojust) za účelem posílení boje proti závažné trestné činnosti.“ zrušuje.
2. Na konci poznámky pod čarou č. 1 se na samostatný řádek doplňuje věta „Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1727 ze dne 14. listopadu 2018 o Agentuře Evropské unie pro justiční spolupráci v trestních věcech (Eurojust) a o nahrazení a zrušení rozhodnutí Rady 2002/187/SVV.“.

CELEX: 32018R1727

3. V § 4 odst. 3 se slova „dohodě s Ministerstvem“ nahrazují slovy „vyjádření Ministerstva“.
4. V § 4 odst. 4 větě první se slova „dohodě s Ministerstvem zahraničních věcí a“ nahrazují slovy „vyjádření Ministerstva zahraničních věcí a po dohodě s“ a ve větě druhé se slova „takového souhlasu“ nahrazují slovy „takového vyjádření a dohody“.
5. V § 10 odst. 4 větě první se slova „věty první a třetí“ zrušují a slova „, jehož orgány takovou osobu na území České republiky předaly, uhradit náklady spojené s jejím předáním“ se nahrazují slovy „uhradit náklady spojené s předáním takové osoby, pokud ji orgány tohoto cizího státu předaly do České republiky nebo se o to pokusily, avšak předání takové osoby brání okolnosti tímto cizím státem neovlivnitelné“.

6. V § 11 odst. 2 se slova „předloží justiční orgán ministerstvu vyčíslení těchto nákladů a jejich odůvodnění, jakož i další potřebné údaje za účelem uplatnění jejich úhrady u cizího státu. Ministerstvo na základě vyčíslení“ nahrazují slovy „justiční orgán, který vyřídil žádost cizozemského orgánu o mezinárodní justiční spolupráci, a není-li účetní jednotkou, účetní jednotka, pod kterou spadá“.
7. V § 11 odst. 3 větě poslední se slovo „ministerstvo“ nahrazuje slovy „justiční orgán, který podal žádost o mezinárodní justiční spolupráci, a není-li účetní jednotkou, účetní jednotka, pod kterou spadá“.
8. V § 12 odstavec 3 zní:
„(3) Neobdrží-li orgán České republiky žádost cizozemského orgánu o mezinárodní justiční spolupráci a její přílohy v českém jazyce nebo s překladem do českého jazyka, takový překlad si vyžádá od cizího státu, nestanoví-li mezinárodní smlouva, že cizí stát není povinen překlad poskytnout, nebo není-li zaručena vzájemnost, pokud jde o nevyžadování překladů. Nezašle-li cizí stát překlad ve stanovené lhůtě, aniž by uvedl podstatné důvody, pro které tak neučinil, orgán České republiky žádost odmítne. Na tyto následky musí být cizí stát upozorněn.“.
9. V § 12 se doplňuje odstavec 4, který zní:
„(4) Stanoví-li mezinárodní smlouva, že cizí stát není povinen překlad poskytnout, nebo je-li zaručena vzájemnost, pokud jde o nevyžadování překladů, zajistí překlad orgán České republiky, který jej potřebuje pro svůj postup podle tohoto zákona.“.
10. V § 15 odst. 1 větě první se slova „Evropskou jednotkou pro justiční spolupráci zřízenou právním“ nahrazují slovy „Agenturou Evropské unie pro justiční spolupráci v trestních věcech zřízenou přímo použitelným“.
11. Poznámka pod čarou č. 2 zní:
„²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1727.“.
12. V § 21 se odstavce 3 a 4 zrušují.
CELEX: 32018R1727
13. V § 22 odst. 2 se věta třetí zrušuje.
CELEX: 32018R1727
14. V § 22 odst. 3 se věta poslední nahrazuje větou „Funkční období asistenta národního člena trvá 5 let a lze ho jednou opakovat.“.

15. V nadpisu § 25 se slovo „**korespondent**“ nahrazuje slovem „**zpravodaj**“.

CELEX: 32018R1727

16. V § 25 odst. 1 a v § 34 odst. 1 větě první se slovo „korespondent“ nahrazuje slovem „**zpravodaj**“.

CELEX: 32018R1727

17. V § 25 odst. 2 úvodní části ustanovení, § 25 odst. 3 a v § 34 odst. 3 se slovo „korespondenta“ nahrazuje slovem „**zpravodaje**“.

CELEX: 32018R1727

18. § 26 se včetně nadpisu zrušuje.

CELEX: 32018R1727

19. V § 27 odst. 1 písm. a) se slovo „korespondenty“ nahrazuje slovem „**zpravodaji**“.

CELEX: 32018R1727

20. V § 27 odst. 1 písm. b) se slovo „korespondentem“ nahrazuje slovem „**zpravodajem**“.

CELEX: 32018R1727

21. V § 27 se odstavce 2 až 4 včetně poznámky pod čarou č. 4 zrušují a zároveň se zrušuje označení odstavce 1.

CELEX: 32018R1727

22. § 28 se včetně poznámky pod čarou č. 5 zrušuje.

CELEX: 32018R1727

23. V § 29 odstavce 1 a 2 znějí:

„(1) Kromě pravomocí stanovených přímo použitelným předpisem Evropské unie, kterým byl Eurojust zřízen²⁾, je národní člen pro účely plnění úkolů v Eurojustu oprávněn

a) nahlížet do spisu vedeného pro účely trestního řízení,

b) žádat o vydání opisu z evidence Rejstříku trestů a opisu z evidence přestupků vedené Rejstříkem trestů,

c) získávat údaje z centrální evidence stíhaných osob vedené podle zákona o státním zastupitelství,

d) získávat informace zpracovávané v policejních evidencích podle zákona o Policii České republiky,

- e) získávat údaje z evidence osob ve výkonu zabezpečovací detence, vazby a výkonu trestu odnětí svobody vedené podle zákona o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky,
- f) získávat informace z rejstříků věcí vedených soudy a státními zastupitelstvími pro účely trestního řízení a
- g) žádat soud a v přípravném řízení státního zástupce o informace o stavu vyřizování žádosti o mezinárodní justiční spolupráci, žádat je o odstranění průtahů a stanovit státnímu zástupci lhůtu pro vyřízení žádosti o mezinárodní justiční spolupráci.

(2) Národní člen může justičnímu orgánu navrhnout, aby podal nebo vyřídil žádost o mezinárodní justiční spolupráci. Justiční orgán takový návrh posoudí bez zbytečného odkladu.“.

CELEX: 32018R1727

24. § 30 až 32 se včetně nadpisů zrušují.

CELEX: 32018R1727

25. § 45 zní:

„§ 45

(1) Má-li být mimo území České republiky proveden úkon uvedený v části první hlavě čtvrté oddílech čtvrtém až sedmém trestního řádu nebo v § 158d trestního řádu, k jehož provedení v České republice je zapotřebí vydat příkaz, povolení nebo usnesení, proti kterému není přípustná stížnost, anebo udělit souhlas, může příslušný justiční orgán vydat takový příkaz, povolení nebo usnesení nebo udělit takový souhlas, nelze-li provedení úkonu dosáhnout bez jeho vydání nebo udělení.

(2) Má-li být mimo území České republiky zajištěna věc nebo majetek a k zajištění věci nebo majetku v České republice je třeba vydat rozhodnutí, proti kterému je přípustná stížnost, justiční orgán vydá takové rozhodnutí vždy. Osobě, již má být zajištěna věc nebo majetek, se rozhodnutí doručí až po provedení zajištění nebo po nevyhovění žádosti o jeho provedení cizozemským orgánem. Obdobně podle věty první postupuje justiční orgán také v případě, že rozhoduje o zrušení zajištění, omezení zajištění nebo povolení provedení úkonu se zajištěnou věcí nebo majetkem anebo o jiném úkonu se zajištěnou věcí nebo majetkem.“.

26. V § 46 se slova „na základě žádosti justičního orgánu dohodne ministerstvo“ nahrazují slovy „dohodne justiční orgán a není-li účetní jednotkou, účetní jednotka, pod kterou spadá,“.

27. V § 47 odst. 2 písm. h) se slovo „nebo“ zrušuje.

28. V § 47 odst. 2 se na konci písmene i) doplňuje slovo „nebo“.

29. V § 47 odst. 2 se za písmeno i) vkládá nové písmeno j), které zní:

„j) přeshraničním sledování podle § 63,“.

30. Za § 48 se vkládá nový § 48a, který včetně nadpisu zní:

„§ 48a

Příslušnost soudu k úkonům v přípravném řízení

Je-li v cizím státu vedeno přípravné řízení, je k provedení úkonu potřebného pro účely vyřízení žádosti o právní pomoc příslušný okresní soud v sídle krajského soudu, u něhož působí krajské státní zastupitelství příslušné k vyřízení žádosti cizozemského orgánu o právní pomoc; v případě Městského soudu v Praze Obvodní soud pro Prahu 1, v případě Krajského soudu v Praze Okresní soud Praha-východ, v případě Krajského soudu v Plzni Okresní soud Plzeň-město a v případě Krajského soudu v Brně Městský soud v Brně. Dojde-li k odnětí a přikázání věci jinému krajskému státnímu zastupitelství nebo k postupu podle § 48 odst. 6, příslušnost soudu se nemění.“

31. V § 52 odst. 2 větě první se slovo „třetí“ nahrazuje slovem „poslední“ a ve větě druhé se slova „zajistí jej“ nahrazují slovy „nebo je-li zaručena vzájemnost, pokud jde o nevyžadování překladů, zajistí překlad“.

32. V § 52 odst. 3 se za větu druhou vkládá věta „Prostřednictvím justičního orgánu, který o doručení sepíše protokol, lze písemnost doručit též v případě uvedeném v odstavci 2 větě poslední.“.

33. V § 55 se slovo „ministerstvo“ nahrazuje slovy „justiční orgán a není-li účetní jednotkou, účetní jednotka, pod kterou spadá,“.

34. V § 79 odst. 10 se slova „novou žádost a“ nahrazují slovy „neprodleně novou žádost a současně“ a slova „bez zbytečného odkladu“ se nahrazují slovem „neprodleně“.

35. V § 79 se na konci odstavce 10 doplňuje věta „Obdobně se postupuje, bylo-li osobě, o jejíž vyžádání jde a ohledně níž byla dříve podána žádost podle odstavce 1 na základě příkazu k zadržení, doručeno usnesení o zahájení trestního stíhání.“.

36. V § 83 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Převoz osoby z cizího státu do České republiky zajistí Policie České republiky nejpozději ve lhůtě 48 hodin od jejího převzetí od orgánů cizího státu; uplyne-li tato lhůta v okamžiku, kdy se převážená osoba nachází na palubě lodi nebo jiného plavidla anebo letadla nebo jiného vzdušného dopravního prostředku, prodlužuje se o dobu nezbytnou pro odevzdání této osoby příslušným orgánům státu, ve kterém se nachází nejbližší přístav, do něhož taková loď nebo jiné plavidlo připluje, anebo státu příletu. Lhůta pro dodání obviněného soudu nebo lhůta pro podání návrhu na vzetí osoby do vazby začíná plynout

a) překročením státních hranic České republiky, zabezpečuje-li se převoz osoby z cizího státu prostřednictvím pozemní nebo vodní dopravy, nebo

b) od přistání na území České republiky v případě leteckého převozu.“.

Dosavadní odstavce 2 a 3 se označují jako odstavce 3 a 4.

37. V § 83 odst. 4 větě první a v § 306 odst. 2 větě první se slova „z trestných činů“ nahrazují slovy „ze skutků“.
38. Na konci nadpisu § 84 se doplňují slova „**a pozbytí její platnosti**“.
39. V § 84 odst. 1 a v § 197 odst. 1 se písmena c) a d) zrušují.
Dosavadní písmena e) a f) se označují jako písmena c) a d).
40. V § 84 odst. 3 se slova „až d) nebo f)“ nahrazují slovy „, b) nebo d)“.
41. V § 84 se doplňuje odstavec 4, který zní:
„(4) Žádost podle § 79 odst. 1 pozbývá platnosti, byla-li osoba dodána
a) soudu nebo policejnímu orgánu, nebo
b) věznici nebo zařízení pro výkon ochranného opatření.“
42. V § 85 se doplňuje odstavec 7, který zní:
„(7) Stanoví-li tak mezinárodní smlouva, může být vydaná osoba zbavena osobní svobody nebo na ní může být vykonáván trest odnětí svobody nebo ochranné opatření spojené se zbavením osobní svobody pro skutek, pro který byla podána žádost o dodatečný souhlas cizího státu podle odstavce 1 písm. e), i před tím, než byl dodatečný souhlas cizího státu udělen. O zbavení osobní svobody nebo zahájení výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody soud neprodleně informuje ministerstvo a současně sdělí důvody, pro které nebylo možné opatřit dodatečný souhlas cizího státu podle odstavce 1 písm. e) před zbavením osobní svobody vydané osoby nebo před zahájením výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody. Ministerstvo o tom neprodleně vyrozumí cizí stát. Sdělí-li cizí stát, že nesouhlasí se zbavením osobní svobody nebo s výkonem trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody nebo že neudělil dodatečný souhlas podle odstavce 1 písm. e), vydaná osoba se neprodleně propustí.“
43. V § 87 odst. 1 větě první a v § 202 odst. 1 větě první se slova „má tato osoba pobyt“ nahrazují slovy „se tato osoba zdržuje“.
44. V § 92 odst. 8 a v § 203 odst. 10 větě poslední se číslo „2“ nahrazuje číslem „1“.
45. V § 95 odst. 3 a v § 205 odst. 5 se věta poslední nahrazuje větami „Proti těmto rozhodnutím je přípustná stížnost státního zástupce, která má s výjimkou stížnosti proti rozhodnutí podle věty první odkladný účinek. Okamžikem nabytí právní moci rozhodnutí o zamítnutí návrhu státního zástupce řízení končí; byl-li však návrh státního zástupce zamítnut z důvodu uvedeného ve větě první, vrací se řízení do předběžného šetření.“

46. § 96 včetně nadpisu zní:

„§ 96

Zjednodušené vydání

(1) Jestliže osoba, o jejíž vydání jde, prohlásí, že si přeje udělit souhlas s vydáním do cizího státu, ustanovení § 90, § 91 odst. 1 písm. a), c) až g), j) a m) a § 92 odst. 7 písm. a) se neužijí a státní zástupce po skončení předběžného šetření, ve kterém zjišťuje rovněž existenci důvodů pro odložení vydání, namísto návrhu podle § 95 odst. 1 podá návrh soudu na opatření souhlasu této osoby s vydáním. Shledá-li státní zástupce, že je dán některý z důvodů nepřipustnosti vydání uvedených v § 91 odst. 1 písm. b), h), i), k), l), n), o) nebo p), postupuje, jako by osoba, o jejíž vydání jde, prohlášení o tom, že si přeje udělit souhlas s vydáním, neučinila; obdobně postupuje, pokud osoba, o jejíž vydání jde, odvolá prohlášení o tom, že si přeje udělit souhlas s vydáním.

(2) Souhlas s vydáním uděluje po podání návrhu podle odstavce 1 osoba, o jejíž vydání jde, před předsedou senátu za přítomnosti obhájce ve vazebním nebo veřejném zasedání. Před vyslovením tohoto souhlasu musí být osoba, o jejíž vydání jde, poučena předsedou senátu o významu takového souhlasu, zejména o tom, že vydání bude provedeno bez rozhodnutí o přípustnosti a bez povolení vydání, a rovněž o následcích, které jsou s ním spojeny, včetně vzdání se uplatnění zásady speciality. Souhlas s vydáním nelze vzít zpět.

(3) Jestliže osoba, o jejíž vydání jde, souhlas podle odstavce 2 neudělí, řízení se vrací do předběžného šetření a státní zástupce postupuje, jako by tato osoba neučinila prohlášení o tom, že si přeje udělit souhlas s vydáním. Jestliže se pro neznámý pobyt osoby, o jejíž vydání jde, opakovaně nepodaří zajistit její přítomnost při vazebním nebo veřejném zasedání, předseda senátu rozhodne o zamítnutí návrhu podle odstavce 1, čímž se řízení vrací do předběžného šetření a státní zástupce postupuje, jako by tato osoba neučinila prohlášení o tom, že si přeje udělit souhlas s vydáním.

(4) Jestliže osoba, o jejíž vydání jde, souhlas podle odstavce 2 udělí, ustanovení § 95 a 97 se neužijí a předseda senátu rozhodne ve vazebním nebo veřejném zasedání o vzetí této osoby do vydávací vazby nebo o přeměně předběžné vazby na vazbu vydávací podle § 101 odst. 1 anebo ve veřejném zasedání o odložení vydání podle § 99. Shledá-li však předseda senátu, že je dán některý z důvodů nepřipustnosti vydání uvedených v § 91 odst. 1 písm. b), h), i), k), l), n), o) nebo p), rozhodne o zamítnutí návrhu podle odstavce 1. Proti rozhodnutí o zamítnutí návrhu podle odstavce 1 je přípustná stížnost. Okamžikem nabytí právní moci rozhodnutí o zamítnutí návrhu podle odstavce 1 se řízení vrací do předběžného šetření a státní zástupce postupuje, jako by osoba, o jejíž vydání jde, neučinila prohlášení o tom, že si přeje udělit souhlas s vydáním.

(5) Jestliže po podání návrhu podle odstavce 1 nastane důvod pro ukončení předběžného šetření uvedený v § 92 odst. 7 písm. c), e) nebo g) nebo byl zjištěn důvod pro ukončení předběžného šetření uvedený v § 92 odst. 7 písm. d), předseda senátu rozhodne o zamítnutí návrhu. Jestliže se osoba, o jejíž vydání jde, v době rozhodování soudu nachází ve vazbě, předseda senátu rozhodne o jejím propuštění. Proti těmto rozhodnutím je přípustná stížnost státního zástupce, která má odkladný účinek. Řízení o vydání končí právní mocí rozhodnutí o zamítnutí návrhu podle odstavce 1; o nabytí právní moci tohoto rozhodnutí soud neprodleně informuje ministerstvo.

(6) Pokud osoba, o jejíž vydání jde, udělí souhlas s vydáním až v průběhu veřejného zasedání konaného o přípustnosti vydání, státní zástupce vezme svůj návrh podle § 95 odst. 1 zpět a soud rozhodne o vzetí této osoby do vydávací vazby nebo o přeměně předběžné vazby na vazbu vydávací podle § 101 odst. 1 anebo o odložení vydání podle § 99. Návrh podle

§ 95 odst. 1 může státní zástupce vzít zpět nejpozději do doby, než se soud odebere k závěrečné poradě.

(7) Ustanovení odstavce 6 se neužije, shledá-li státní zástupce, že je dán některý z důvodů nepřipustnosti vydání uvedených v § 91 odst. 1 písm. b), h), i), k), l), n), o) nebo p).

(8) Předseda senátu neprodleně prostřednictvím ministerstva vyrozumí cizí stát, který žádá nebo by mohl žádat o vydání, o souhlasu osoby s vydáním a jeho důsledcích.“.

47. V § 97 odst. 2 se věta druhá zrušuje.

48. V § 99 odst. 1 se věta první nahrazuje větou „Předseda senátu může rozhodnout o odložení vydání osoby na dobu, po kterou bude v České republice zbavena osobní svobody v souvislosti s jiným skutkem, než který je předmětem žádosti o její vydání, pro účely trestního řízení vedeného v České republice, včetně výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody, které byly pravomocně uloženy soudem České republiky nebo které mají být na základě pravomocného rozhodnutí soudu České republiky vykonány na jejím území.“.

49. V § 99 odst. 1 větě druhé se slovo „vyslovení“ nahrazuje slovem „udělení“.

50. V § 99 odst. 2 písm. d) se slova „byl osobě, o jejíž vydání jde, pravomocně uložen nepodmíněný trest odnětí svobody nebo ochranné opatření spojené se zbavením osobní svobody“ nahrazují slovy „má osoba, o jejíž vydání jde, vykonat nepodmíněný trest odnětí svobody nebo ochranné opatření spojené se zbavením osobní svobody na území České republiky“.

51. V § 99 se na konci textu odstavce 3 doplňují slova „, nevyžádal-li si je státní zástupce“.

52. V § 99 se na konci textu odstavce 4 doplňují slova „okamžikem vzetí této osoby do vazby v trestním řízení vedeném v České republice nebo okamžikem započetí výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody, pro které se vydání odkládá“.

53. V § 100 na konci odstavce 4 a v § 211 na konci odstavce 5 se doplňuje věta „Nachází-li se taková osoba v zařízení pro výkon ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody, vyžádá si předseda senátu před rozhodnutím o dočasném předání stanovisko tohoto zařízení.“.

54. V § 100 odst. 6 větě první a v § 211 odst. 2 větě druhé se slova „jež nesmí být delší než 1 měsíc,“ zrušují.

55. V § 100 odst. 6 se za větu první vkládá věta „Tato lhůta nesmí být delší než 1 měsíc, nachází-li se osoba ve vazbě, nebo 6 měsíců, nachází-li se osoba ve výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody.“.

56. V § 101 odst. 1 větě první se slova „na návrh státního zástupce“ nahrazují slovy „po udělení souhlasu osoby s vydáním“.

57. V § 103 se za odstavec 3 vkládá nový odstavec 4, který zní:

„(4) Pokud v souladu s mezinárodní smlouvou cizí stát vydanou osobu vezme do vazby v řízení uvedeném v odstavci 1 písm. a) nebo c) nebo na ní začne vykonávat trest odnětí svobody nebo ochranné opatření spojené se zbavením osobní svobody pro skutek, pro který podal žádost o udělení souhlasu podle odstavce 1, před tím, než je tento souhlas udělen, soud bez zbytečného odkladu poté, co cizí stát informuje o této skutečnosti a důvodech, pro které nemohl dříve opatřit souhlas podle odstavce 1, rozhodne, zda s vazbou, výkonem trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody souhlasí; v předběžném šetření tak učiní na návrh státního zástupce, který jej podá bez zbytečného odkladu po obdržení této informace. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost. O pravomocném rozhodnutí neprodleně informuje soud ministerstvo a ministerstvo cizí stát. Nesdělil-li cizí stát důvody, pro které nemohl dříve opatřit souhlas podle odstavce 1, postupuje ministerstvo přiměřeně podle § 88 odst. 3.“.

Dosavadní odstavec 4 se označuje jako odstavec 5.

58. V § 116 větě první se slova „orgán, který rozhodl o převzetí trestního řízení,“ nahrazují slovy „justiční orgán“.

59. V § 131 odst. 1 větě první se za slova „osobní svobody,“ vkládají slova „které má být vykonáváno ve věznici nebo v ústavu pro výkon zabezpečovací detence,“ a slova „věznici nebo zařízení pro výkon ochranného opatření“ se nahrazují slovy „příslušnému zařízení“.

60. Za § 137 se vkládá nový § 137a, který včetně nadpisu zní:

„§ 137a

Zásada speciality

Požádal-li cizí stát o souhlas se stíháním osoby, která má být nebo byla tomuto cizímu státu předána podle § 137, nebo s výkonem trestu anebo ochranného opatření takovou osobou v tomto státě pro jiný skutek spáchaný před jejím předáním k výkonu trestu nebo ochranného opatření, než pro ten, pro který má být nebo byla předána, postupuje se přiměřeně podle § 103. Příslušným k tomuto postupu je krajský soud, v jehož obvodu se osoba, která má být předána, zdržuje, a pokud již byla předána, krajský soud, který rozhodl v prvním stupni ve věci, v níž bylo vydáno rozhodnutí, o jehož výkon jde, nebo v jehož obvodu se nachází soud, který rozhodl v prvním stupni ve věci, v níž bylo takové rozhodnutí vydáno, a to na návrh státního zástupce.“.

61. V § 146 odst. 3 větě druhé se za číslo „3“ vkládají slova „a 4“.
62. V § 164 větě třetí se slova „odst. 2 věty druhé“ nahrazují slovy „odst. 1 věty druhé a poslední, § 96 odst. 4 věty druhé a třetí, § 96 odst. 7“.
63. V § 175 odst. 4 větě první se slova „hraničním přechodu“ nahrazují slovy „státních hranicích“.
64. V § 193 odstavec 4 zní:
„(4) Evropský zatýkací rozkaz lze vydat též pro skutek, který nesplňuje podmínky uvedené v odstavci 2 větě druhé nebo u kterého je dána některá z překážek uvedených v § 79 odst. 2 písm. a) a c), pokud
- a) je vydáván pro více skutků, z nichž alespoň jeden splňuje některou z podmínek uvedených v odstavci 2 větě druhé a není vůči němu dána žádná z překážek uvedených v § 79 odst. 2 písm. a), c) nebo d), nebo
 - b) byl již dříve vydán na tutéž osobu dosud platný evropský zatýkací rozkaz pro skutek, který splňuje některou z podmínek podle odstavce 2 věty druhé a není vůči němu dána žádná z překážek uvedených v § 79 odst. 2 písm. a), c) nebo d).“.
65. V § 193 odst. 6 větě první se za slovo „Soud“ vkládá slovo „neprodleně“.
66. V § 193 odst. 10 se za slovo „soud“ vkládá slovo „neprodleně“, za slova „rozkaz a“ se vkládá slovo „současně“ a slova „bez zbytečného odkladu“ se nahrazují slovem „neprodleně“.
67. V § 193 se na konci odstavce 10 doplňuje věta „Obdobně se postupuje, bylo-li osobě, na kterou byl vydán evropský zatýkací rozkaz podle odstavce 1 na základě příkazu k zadržení, doručeno usnesení o zahájení trestního stíhání.“.
68. Na konci nadpisu § 197 se doplňují slova „**a pozbytí jeho platnosti**“.
69. V § 197 se doplňuje odstavec 3, který zní:
„(3) Evropský zatýkací rozkaz pozbývá platnosti, byla-li osoba dodána
- a) soudu nebo policejnímu orgánu, nebo
 - b) věznici nebo zařízení pro výkon ochranného opatření.“.
70. V § 203 odst. 10 větě první se slova „, obhájce a ministerstvo“ nahrazují slovy „a obhájce“.

71. V § 205 se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Jsou-li pro rozhodnutí potřebné dodatkové informace, soud o jejich poskytnutí požádá příslušný orgán vyžadujícího státu; pro jejich poskytnutí může stanovit přiměřenou lhůtu.“.
72. V § 205 odst. 2 písm. e), § 225 odst. 2 písm. b), § 233 odst. 3 písm. a), § 245 odst. 1 písm. b), § 267 odst. 1 písm. b), § 284 odst. 1 písm. b), § 305 odst. 1 písm. b), § 328 odst. 1 písm. b) a v § 365 odst. 1 písm. b) se slova „skutek nenaplnuje“ nahrazují slovy „by skutek nenaplnoval“.
73. V § 205 odst. 3 se slova „Byl-li evropský zatýkací rozkaz vydán pro několik skutků, z nichž alespoň u jednoho není“ nahrazují slovy „Pokud vyžadující stát vydal jeden nebo více evropských zatýkacích rozkazů pro několik skutků a u některého z nich je dán důvod pro nepředání, soud rozhodne, pro které skutky se osoba předá a pro které se nepředá. Je-li však u některého skutku“.
74. V § 205 odst. 7 se slova „, a následně také ministerstvo“ zrušují.
75. V § 206 odst. 1 větě první se část věty za středníkem včetně středníku zrušuje.
76. V § 206 odst. 1 se na konci textu věty druhé doplňují slova „pouze tehdy, byla-li současně podána stížnost proti rozhodnutí o předání“.
77. V § 206 odst. 1 se za větu druhou vkládá věta „Při zjednodušeném předání postupuje předseda senátu podle věty první po udělení souhlasu osoby s předáním, přičemž proti tomuto rozhodnutí není stížnost přípustná.“.
78. § 208 včetně nadpisu zní:

„§ 208

Zjednodušené předání

(1) Jestliže osoba, o jejíž předání jde, prohlásí, že si přeje udělit souhlas s předáním do jiného členského státu, ustanovení § 203 odst. 9 písm. a), § 205 odst. 1 a § 205 odst. 2 písm. a), b), d) až f), j) a k) se neužijí a státní zástupce po skončení předběžného šetření, ve kterém zjišťuje rovněž existenci důvodů pro odložení předání, namísto návrhu podle § 205 odst. 1 podá návrh soudu na opatření souhlasu této osoby s předáním. Shledá-li státní zástupce, že je dán některý z důvodů pro nepředání uvedených v § 205 odst. 2 písm. c), g) až i), l) nebo m), postupuje, jako by osoba, o jejíž předání jde, prohlášení o tom, že si přeje udělit souhlas s předáním, neučinila; obdobně postupuje, pokud osoba, o jejíž předání jde, odvolá prohlášení o tom, že si přeje udělit souhlas s předáním.

(2) Souhlas s předáním uděluje po podání návrhu státního zástupce podle odstavce 1 osoba, o jejíž předání jde, před předsedou senátu, za přítomnosti obhájce ve vazebním nebo veřejném zasedání. Před vyslovením tohoto souhlasu musí být osoba, o jejíž předání jde, poučena předsedou senátu o významu takového souhlasu, zejména o tom, že předání bude provedeno bez rozhodnutí o předání, a rovněž o následcích, které jsou s ním spojeny, včetně

vzdání se uplatnění zásady speciality. Souhlas s předáním nelze vzít zpět. Jde-li o občana České republiky nebo občana jiného členského státu s trvalým pobytem na území České republiky, je třeba ho před udělením souhlasu poučit o okolnostech, pro které by podle § 205 odst. 2 písm. a) nebo b) nebylo jeho předání možné, a o důsledcích postupu podle těchto ustanovení. V případě, že by přicházelo v úvahu nepředání z důvodu uvedeného v § 205 odst. 2 písm. b), je osobu třeba poučit také o tom, že nepředání je vázáno na splnění podmínek pro uznání a výkon rozhodnutí, pro které byl evropský zatýkácí rozkaz vydán.

(3) Jestliže osoba, o jejíž předání jde, souhlas podle odstavce 2 neudělí, řízení se vrací do předběžného šetření a státní zástupce postupuje, jako by tato osoba nečinila prohlášení o tom, že si přeje udělit souhlas s předáním. Jestliže se pro neznámý pobyt osoby, o jejíž předání jde, opakovaně nepodaří zajistit její přítomnost při vazebním nebo veřejném zasedání, předseda senátu rozhodne o zamítnutí návrhu podle odstavce 1, čímž se řízení vrací do předběžného šetření a státní zástupce postupuje, jako by tato osoba nečinila prohlášení o tom, že si přeje udělit souhlas s předáním.

(4) Jestliže osoba, o jejíž předání jde, souhlas podle odstavce 2 udělí, ustanovení § 205 odst. 1 se neužije a předseda senátu rozhodne ve vazebním nebo veřejném zasedání o vzetí této osoby do předávací vazby nebo o přeměně předběžné vazby na vazbu předávací podle § 206 odst. 1 anebo ve veřejném zasedání o odložení předání podle § 210. Shledá-li však předseda senátu, že je dán některý z důvodů pro nepředání uvedených v § 205 odst. 2 písm. c), g) až i), l) nebo m), rozhodne o zamítnutí návrhu podle odstavce 1. Proti rozhodnutí o zamítnutí návrhu podle odstavce 1 je přípustná stížnost. Okamžikem nabytí právní moci rozhodnutí o zamítnutí návrhu podle odstavce 1 se řízení vrací do předběžného šetření a státní zástupce postupuje, jako by osoba, o jejíž předání jde, nečinila prohlášení o tom, že si přeje udělit souhlas s předáním.

(5) Jestliže po podání návrhu podle odstavce 1 nastane důvod pro ukončení předběžného šetření uvedený v § 203 odst. 9 písm. c), e) nebo g) nebo byl zjištěn důvod pro ukončení předběžného šetření uvedený v § 203 odst. 9 písm. d), předseda senátu rozhodne o zamítnutí návrhu. Jestliže se osoba, o jejíž předání jde, v době rozhodování soudu nachází ve vazbě, předseda senátu rozhodne o jejím propuštění. Proti těmto rozhodnutím je přípustná stížnost státního zástupce, která má odkladný účinek. Řízení o předání končí právní mocí rozhodnutí o zamítnutí návrhu podle odstavce 1.

(6) Pokud osoba, o jejíž předání jde, udělí souhlas s předáním až v průběhu veřejného zasedání konaného o návrhu na její předání, státní zástupce vezme svůj návrh podle § 205 odst. 1 zpět a soud rozhodne o vzetí této osoby do předávací vazby nebo o přeměně předběžné vazby na vazbu předávací podle § 206 odst. 1 anebo o odložení předání podle § 210. Návrh podle § 205 odst. 1 může státní zástupce vzít zpět nejpozději do doby, než se soud odebere k závěrečné poradě.

(7) Ustanovení odstavce 6 se neužije, shledá-li státní zástupce, že je dán některý z důvodů pro nepředání uvedených v § 205 odst. 2 písm. c), g) až i), l) nebo m).

(8) O pravomocných rozhodnutích podle odstavců 4 až 6 soud neprodleně informuje příslušný orgán vyžadujícího státu a Policejní prezidium České republiky; nabylo-li rozhodnutí právní moci před soudem druhého stupně, informaci podá tento soud.“

79. V § 209 odst. 1 se věta poslední nahrazuje větou „Při zjednodušeném předání soud zpravidla rozhodne o vzetí této osoby do předávací vazby nebo o přeměně předběžné vazby na vazbu předávací anebo o odložení předání do 10 dnů od udělení souhlasu této osoby s předáním.“.
80. V § 210 odst. 1 se věta první nahrazuje větou „Soud může rozhodnout o odložení předání osoby na dobu, po kterou bude v České republice zbavena osobní svobody v souvislosti s jiným skutkem, než pro který byl vydán evropský zatýkací rozkaz, pro účely trestního řízení vedeného v České republice, včetně výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody, které byly pravomocně uloženy soudem České republiky nebo které mají být na základě pravomocného rozhodnutí soudu České republiky vykonány na jejím území.“.
81. V § 210 odst. 1 větě poslední se slova „byl pravomocně uložen trest nebo ochranné opatření“ nahrazují slovy „má osoba, o jejíž předání jde, vykonat nepodmíněný trest odnětí svobody nebo ochranné opatření spojené se zbavením osobní svobody na území České republiky, pokud si takové stanovisko nevyžádal již státní zástupce“.
82. V § 210 odst. 2 se na konci textu věty druhé doplňují slova „okamžikem vzetí této osoby do vazby v trestním řízení vedeném v České republice nebo okamžikem započetí výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody, pro které se předání odkládá“ a věta poslední se nahrazuje větou „Věta druhá se užije obdobně na rozhodnutí o propuštění osoby z předávací vazby, je-li rozhodováno o odložení předání až po rozhodnutí o předání.“.
83. V § 210 odst. 5 větě poslední se slova „a nejde-li o zjednodušené předání“ zrušují.
84. V § 211 se na konci odstavce 2 doplňuje věta „Tato lhůta nesmí být delší než 1 měsíc, nachází-li se osoba ve vazbě, nebo 6 měsíců, nachází-li se osoba ve výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody.“.
85. V § 213 odst. 3 větě druhé se slova „upřednostnění předání“ nahrazují slovy „neupřednostnění vydání“.
86. V § 218 odst. 1 větě poslední a v § 218 odst. 2 větě první se slova „15 dnů“ nahrazují slovy „1 měsíce“.
87. V § 218 se na konci odstavce 4 doplňuje věta „Pokud soud rozhodl podle § 95, že je přípustné vydání osoby do státu, který o její vydání rovněž požádal, považuje se toto rozhodnutí za udělení souhlasu s vydáním osoby do tohoto dalšího státu.“.

88. V § 218 odst. 5 se věta druhá nahrazuje větami „Současně může ministr spravedlnosti udělit souhlas s vydáním této osoby do dalšího státu, který o její předání požádal; v takovém případě se rozhodnutí podle § 205 odst. 1 o tom, že se osoba předává, považuje pro účely udělení souhlasu s jejím vydáním do tohoto dalšího státu za vyslovení přípustnosti vydání podle § 95 odst. 1. Ministerstvo neprodleně vyrozumí soud o rozhodnutí ministra spravedlnosti.“ a ve větě poslední se slovo „předání“ nahrazuje slovy „předávací vazbě podle § 206“.
89. V § 225 odst. 2 se na konci textu písmene a) doplňují slova „, není-li zaručena vzájemnost“.
90. V § 235 odst. 1 úvodní části ustanovení se slova „rozhodnout o odložení výkonu“ nahrazují slovy „odložit výkon“.
91. V § 244 odst. 4 se věta první nahrazuje větou „Pokud došlo pouze k částečnému uznání nebo bylo rozhodnuto o neuznání anebo došlo k přizpůsobení uloženého opatření, včetně omezení délky jeho trvání na nejvyšší přípustnou dobu stanovenou trestním řádem, samosoudce neprodleně vyrozumí o nepravomocném rozhodnutí o uznání a výkonu příslušný orgán jiného členského státu; v případě neuznání nebo přizpůsobení informuje i o důvodech takového postupu.“.
92. V § 304 odst. 4 se věta první nahrazuje větou „Pokud došlo pouze k částečnému uznání nebo bylo rozhodnuto o neuznání anebo došlo k přeměně druhu nebo výměry trestu nebo ochranného opatření, předseda senátu neprodleně vyrozumí o nepravomocném rozhodnutí o uznání a výkonu příslušný orgán jiného členského státu; v případě neuznání nebo přeměny informuje i o důvodech takového postupu.“.
93. Na konci nadpisu § 306 se doplňují slova „a výkon“.
94. V § 306 odst. 2 se na konci textu věty první doplňují slova „, a ve zbývající části rozhodne o neuznání takového rozhodnutí“.
95. V § 307 se na konci textu věty první doplňují slova „, pokud to tento členský stát požaduje“.
96. V § 309 odst. 1 se za slovo „zpětvzetí“ vkládají slova „rozhodnutí a“.
97. V § 311 odst. 1 větě první se za slova „nebo ochranného opatření,“ vkládají slova „které má být vykonáváno ve věznici nebo v ústavu pro výkon zabezpečovací detence,“ a slova „věznici nebo zařízení pro výkon ochranného opatření“ se nahrazují slovy „příslušnému zařízení“.
98. V § 315 odst. 1 písm. c) se slovo „souhlasí“ nahrazuje slovy „vyslovil souhlas“.

99. V § 319 odst. 1 se věta poslední nahrazuje větou „Tuto osobu předá Policie České republiky příslušným orgánům tohoto členského státu na jeho území; nachází-li se ve věznici nebo v ústavu pro výkon zabezpečovací detence, předají ji orgány Vězeňské služby.“.
100. V § 320 se slova „vůči níž rozhodnutí směřuje“ nahrazují slovy „která má být nebo byla tomuto státu předána“ a slova „soud obdobně“ se nahrazují slovy „se přiměřeně“.
101. Na konci § 320 se doplňuje věta „Příslušným k tomuto postupu je krajský soud, v jehož obvodu se osoba, která má být předána, zdržuje, a pokud již byla předána, krajský soud, který rozhodl v prvním stupni ve věci, v níž bylo vydáno rozhodnutí, o jehož výkon jde, nebo v jehož obvodu se nachází soud, který rozhodl v prvním stupni ve věci, v níž bylo takové rozhodnutí vydáno, a to na návrh státního zástupce.“.
102. V § 324 odst. 1 písm. l) se slova „závislosti na návykových látkách“ zrušují.
103. V § 327 odst. 5 se věta první nahrazuje větou „Pokud došlo pouze k částečnému uznání nebo bylo rozhodnuto o neuznání anebo došlo k přizpůsobení trestu, ochranného opatření, dohledu, přiměřeného omezení nebo přiměřené povinnosti, samosoudce neprodleně vyrozumí o nepravomocném rozhodnutí o uznání a výkonu příslušný orgán jiného členského státu; v případě neuznání nebo přizpůsobení informuje i o důvodech takového postupu.“.
104. V § 339 odst. 2 se písmeno a) zrušuje.
Dosavadní písmena b) až e) se označují jako písmena a) až d).
105. V § 347 odst. 1 písm. b) se slovo „skutek“ nahrazuje slovy „by skutek“ a slovo „nenaplnuje“ se nahrazuje slovem „nenaplnoval“.
106. V § 347 odst. 1 se na konci písmene e) doplňuje slovo „nebo“.
107. V § 347 odst. 1 se na konci písmene f) slovo „, nebo“ nahrazuje tečkou a písmeno g) se zrušuje.
108. V § 360 odst. 1 se slova „a odst. 6 až 9“ nahrazují slovy „, § 48 odst. 6 až 9 a § 48a“.
109. V § 374 se na konci odstavce 2 doplňuje věta „Ustanovení § 45 odst. 1 se užije přiměřeně.“.

110. V § 378 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Na důkaz získaný na základě evropského vyšetřovacího příkazu a na doručení provedené na základě evropského vyšetřovacího příkazu se ustanovení § 42 odst. 2 a § 43 odst. 2 užití přiměřeně.“.

Dosavadní odstavce 2 a 3 se označují jako odstavce 3 a 4.

111. V § 394 odst. 2 větě poslední se číslo „3“ nahrazuje číslem „4“.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Příslušnost soudu k provedení úkonu v rámci mezinárodní justiční spolupráce, je-li v cizím státu vedeno přípravné řízení, která byla určena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se posuzuje podle zákona č. 104/2013 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.
2. Zástupce národního člena Eurojustu a asistent národního člena Eurojustu jmenovaní do funkce přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se považují za zástupce a asistenta jmenované podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1727 ze dne 14. listopadu 2018 o Agentuře Evropské unie pro justiční spolupráci v trestních věcech (Eurojust) a o nahrazení a zrušení rozhodnutí Rady 2002/187/SVV. Jejich funkční období může být jednou opakováno, i když byli přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona již jmenováni opakovaně.
3. Prohlásila-li osoba, o jejíž vydání nebo předání jde, přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona před předsedou senátu za přítomnosti obhájce, že souhlasí se svým vydáním do cizího státu nebo se svým předáním do jiného členského státu, vydání této osoby do cizího státu nebo její předání do jiného členského státu se provede podle zákona č. 104/2013 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. III

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem šestého kalendářního měsíce následujícího po jeho vyhlášení, s výjimkou ustanovení čl. I bodů 1, 2, 10 až 24 a čl. II bodu 2, která nabývají účinnosti prvním dnem prvního kalendářního měsíce následujícího po jeho vyhlášení.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Obecná část

Hodnocení dopadů regulace (RIA)

Hodnocení dopadů regulace nebylo u tohoto návrhu zákona prováděno v souladu s Plánem legislativních prací vlády na rok 2019.

Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku a zhodnocení platného právního stavu

Předložený návrh zákona, kterým se mění zákon č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, ve znění pozdějších předpisů, (dále také jen „ZMJS“), reaguje na

1. přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1727 ze dne 14. listopadu 2018 o Agentuře Evropské unie pro justiční spolupráci v trestních věcech (Eurojust) a o nahrazení a zrušení rozhodnutí Rady 2002/187/SVV (dále také jen „nařízení o Eurojustu“), a
2. požadavky na sjednocení postupu v rámci mezinárodní justiční spolupráce ve věcech trestních a odstranění nedostatků zjištěných v rámci vyhodnocení dosavadní aplikace právní úpravy obsažené v zákoně o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních.

Ad. 1

Evropská jednotka pro soudní spolupráci (Eurojust) byla zřízena rozhodnutím Rady 2002/187/SVV ze dne 28. února 2002 o zřízení Evropské jednotky pro soudní spolupráci (Eurojust) za účelem posílení boje proti závažné trestné činnosti. Tímto rozhodnutím byla zřízena instituce Unie s právní subjektivitou, která měla podporovat a zdokonalovat koordinaci a spolupráci příslušných justičních orgánů členských států, zejména v souvislosti se závažnou organizovanou trestnou činností. Právní rámec Eurojustu byl následně změněn rozhodnutími Rady 2003/659/SVV a 2009/426/SVV. Po více než patnáctiletém fungování této agentury se s cílem využít veškerý její potenciál a rozšířit její působnost přistoupilo k přijetí komplexní úpravy, a to, vzhledem k čl. 85 Smlouvy o fungování Evropské unie, v podobě nařízení. Uvedené rozhodnutí Rady 2002/187/SVV tak s účinností od 12. prosince 2019 nahradí nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1727 ze dne 14. listopadu 2018 o Agentuře Evropské unie pro justiční spolupráci v trestních věcech (Eurojust) a o nahrazení a zrušení rozhodnutí Rady 2002/187/SVV.

Nařízení o Eurojustu přináší tyto hlavní změny:

- a) zavádí nový model řízení s cílem zlepšit operativní činnost agentury (dochází k posílení operativní pravomoci národních členů),
- b) vymezuje postavení a pravomoci národních členů, včetně úpravy jejich funkčních období,
- c) modernizuje strukturu Eurojustu – komplexně upravuje jeho strukturu včetně složení a pravomoci kolegia, zřizuje výkonnou radu s řídicími funkcemi, která má kolegiu pomáhat a umožnit tak efektivnější rozhodování o neoperativních a strategických záležitostech, upravuje funkci správního ředitele aj.,

- d) upravuje zastoupení Komise v kolegiu a výkonné radě,
- e) odlišuje operativní a řídicí funkce kolegia a národních členů,
- f) upravuje pravidla pro ochranu údajů v návaznosti na předpisy Evropské unie v oblasti ochrany osobních údajů,
- g) přináší nová ustanovení upravující roční a víceleté programování,
- h) zvyšuje transparentnost a demokratický dohled zapojením Evropského parlamentu a vnitrostátních parlamentů do mechanismu společného hodnocení činnosti Eurojustu.

Národní úprava, kterou bylo do našeho právního řádu implementováno rozhodnutí Rady o zřízení Eurojustu, je obsažena v hlavě II části druhé ZMJS. Jde o komplexní úpravu, která se dotýká mnohých oblastí, jež jsou nově explicitně upraveny v nařízení o Eurojustu; jde například o ustanovení týkající se

- a) funkčního období národního člena, jeho zástupce a asistentů, možnosti jejich opakovaného zvolení,
- b) pravomoci národního člena,
- c) působnosti národního koordinačního systému Eurojustu,
- d) spolupráce Eurojustu s jinými orgány a institucemi,
- e) vzájemné výměny informací, či
- f) ochrany osobních údajů.

Úprava obsažená v nařízení o Eurojustu je pro Českou republiku přímo použitelná a má tak přednost před vnitrostátními právními předpisy, a proto je obdobná úprava v rámci našeho právního řádu duplicitní a nadbytečná. Z tohoto důvodu je potřebné provést v rámci adaptace tohoto nařízení do národního právního řádu legislativně technické změny a tato ustanovení, která jsou obsažena již přímo v nařízení, ze zákona vypustit.

Nařízení o Eurojustu v článku 8 umožňuje, aby národní právní úprava svěřila národnímu členovi další pravomoci k výkonu jeho funkce. Navrhuje se proto novelizovat § 29 ZMJS, který obsahuje výčet těchto pravomocí, tak, aby rozsah pravomocí, kterými disponuje národní člen již dnes, se do budoucna neměnil.

Ad. 2

Právní úprava mezinárodní justiční spolupráce ve věcech trestních byla s účinností od 1. ledna 2014 vyčleněna do samostatného zákona. Od nabytí účinnosti zákona č. 104/2013 Sb. tak uplynulo již více než 5 let, a po této době bylo již možné vyhodnotit funkčnost nastaveného systému a identifikovat jeho případné nedostatky. Za tímto účelem byla vytvořena na Ministerstvu spravedlnosti pracovní skupina složená ze soudců, státních zástupců a zaměstnanců příslušných odborů Ministerstva spravedlnosti.

Na základě činnosti této pracovní skupiny bylo identifikováno několik okruhů problémů. Většina navržených změn, kterými se na zjištěné problémy reaguje, je přitom pouze spíše dílčí povahy, kdy se navrhuje některé postupy v rámci mezinárodní spolupráce upravit tak, aby více vyhovovaly potřebám praxe, či se přistupuje ke zpřesnění některých ustanovení tak, aby byl jejich výklad jednoznačný. Tyto změny se týkají zejména úpravy přijímání

a poskytování ujištění o vzájemnosti, hrazení nákladů spojených s neúspěšným předáním osoby, způsobu hrazení nákladů mezinárodní justiční spolupráce, zpřesnění povinnosti opatřit či předložit překlad písemností včetně výjimek z této povinnosti, realizace převzetí osob z cizího státu nebo z jiného členského státu nebo předání takové osoby do jiného členského státu aj.

Kromě těchto dílčích změn předkládaná novela přináší i změny komplexnějšího charakteru, a to v oblasti

1. stanovení příslušnosti soudu k úkonům v přípravném řízení,
2. zjednodušeného předání a vydání.

1. stanovení příslušnosti soudu k úkonům v přípravném řízení

Pod č. 201/2016 Sb. byl vyhlášen plenární náleží Ústavního soudu ze dne 19. dubna 2016 sp. zn. Pl. ÚS 4/14 ve věci návrhu na zrušení § 15 odst. 3 věty druhé a odst. 5 vyhlášky č. 23/1994 Sb., o jednacím řádu státního zastupitelství, zřízení poboček některých státních zastupitelství a podrobnostech o úkonech prováděných právními čekateli, ve znění pozdějších předpisů. Návrh skupiny 27 poslanců Poslanecké sněmovny byl Ústavním soudem zamítnut.

Předmětem posuzování Ústavního soudu byla napadená ustanovení jednacního řádu státního zastupitelství, která řeší otázku příslušnosti státního zástupce. Ústavní soud se těmito ustanoveními zabýval i z hlediska jejich propojenosti s právní úpravou příslušnosti soudu, zejména s právní úpravou obsaženou v § 26 trestního řádu. V této souvislosti Ústavní soud v nálezu poskytl ústavně konformní výklad tohoto ustanovení a vymezil kritéria pro určení místní příslušnosti okresního soudu příslušného k úkonům v přípravném řízení. Aplikační praxe po vyhlášení citovaného plenárního nálezu, tj. od 22. 6. 2016, postupuje v souladu s tímto nálezem, tj. místní příslušnost soudu je určována podle obecných zákonných pravidel pro místní příslušnost soudu.

Uvedená kritéria vymezená v citovaném nálezu Ústavního soudu však nejsou vyhovující v oblasti mezinárodní justiční spolupráce. V případě, že je požadována justiční spolupráce po České republice, v České republice trestní řízení neběží, proto jsou kritéria uvedená v § 18 trestního řádu pro určení příslušnosti soudu k provedení úkonu, je-li žádána spolupráce ve fázi, kdy v cizím státě běží přípravné řízení, nevhodná, neboť jsou koncipována zejména na případy, kdy je trestný čin spáchán v České republice. V úvahu tak přichází zejména určení příslušnosti soudu podle zbytkového kritéria – tj. podle toho, kde trestný čin vyšel najevo. V případě justiční spolupráce by to bylo určeno podle sídla justičního orgánu, kterému došla žádost o právní pomoc nebo evropský vyšetřovací příkaz. Takto určená příslušnost soudu se však nejeví být praktická, protože žádosti nebo rozhodnutí jsou cizím státem v řadě případů zasílány justičním orgánům v Praze, které je pak přeposílají příslušným justičním orgánům. Ve velké většině případů by tak byl jako příslušný k provedení úkonu určen soud značně vzdálený od místa, kde má být proveden požadovaný úkon justiční spolupráce a kde sídlí justiční orgán příslušný k vyřízení žádosti o právní pomoc nebo k zajištění výkonu evropského vyšetřovacího příkazu. Vzhledem k tomu se navrhuje pro účely mezinárodní justiční spolupráce nastavit příslušnost soudu k provádění úkonů pro účely justiční spolupráce, je-li v cizím státě vedeno přípravné řízení, odchylně.

Do části třetí hlavy I upravující právní pomoc se proto navrhuje doplnit zvláštní ustanovení stanovící odchylně pravidla pro určení místní příslušnosti soudu příslušného k provedení úkonu pro účely vyřízení žádosti o právní pomoc cizozemského orgánu nebo zajištění výkonu evropského vyšetřovacího příkazu ve fázi, kdy je vedeno v cizím státě přípravné řízení.

2. zjednodušené předání a vydání

Zjednodušené vydání a zjednodušené předání (na základě evropského zatýkacího rozkazu) jsou upraveny obdobně. Zejména zkušenosti s aplikací ustanovení o zjednodušeném předání, které je v praxi nepoměrně častější než zjednodušené vydání, ukazují, že stávající právní úprava je v jednotlivých krajích České republiky uplatňována velmi rozdílně. Zatímco v některých krajích je návrh státního zástupce ve zjednodušeném předání (§ 208 odst. 2 ZMJS) podáván skutečně až po skončení předběžného šetření (včetně výslechu osoby, o jejíž předání jde, státním zástupcem podle § 203 odst. 7 ZMJS) a v písemné formě, v jiných krajích se začaly objevovat zvláštní formy „zkráceného“ zjednodušeného předání zejména v případě, kdy osoba, o jejíž předání jde, udělila souhlas s předáním již v průběhu vazebního zasedání konaného o návrhu na její vzetí do předběžné vazby. V takovém případě státní zástupce v průběhu tohoto vazebního zasedání navrhne ústně do protokolu přímo vzetí do předávací vazby nebo vzetí nejprve do předběžné vazby a po vzdání se práva stížnosti přeměnu předběžné vazby na vazbu předávací.

Pokud vůči rozhodnutí o vzetí do předávací vazby nebo o přeměně předběžné vazby na vazbu předávací dojde ke vzdání se práva stížnosti, je předání osoby realizováno, aniž by bylo možné následně přezkoumat, jakými právními úvahami, zejména pokud jde o tzv. neprolomitelné důvody pro nepředání, se státní zástupce (který podal návrh ústně do protokolu) nebo také soud (který vyhotovil zjednodušené usnesení bez odůvodnění) řídil, resp. proč bylo konstatováno, že v daném případě nebyly shledány žádné překážky pro předání.

Z tohoto důvodu je nutné přistoupit ke sjednocení této roztříštěné praxe a k eliminaci rozhodnutí, která jsou v konečném důsledku nepřezkoumatelná.

Identifikované nedostatky nelze odstranit jinak, než novelizací příslušných částí zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních.

Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky, mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie a judikaturou ESLP

Návrh zákona se v obecné rovině dotýká čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (státní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví) a čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod (zásada přiměřenosti zásahu do základních práv a svobod), přičemž není s uvedenými zásadami v rozporu.

Dále se návrh dotýká čl. 8 odst. 3 a 4 Listiny základních práv a svobod, který stanoví maximální přípustnou délku zadržení a zatčení. V rámci mezinárodní justiční spolupráce ve věcech trestních nezřídka vyvstane požadavek na převoz osoby, která se nachází na území cizího státu, do České republiky. I v těchto případech je potřebné dbát na dodržení lhůty upravující maximální přípustnou délku pro omezení osobní svobody dané osoby; jelikož tyto lhůty ZMJS samostatně neupravuje, je nutné subsidiárně použít příslušná ustanovení jiných právních předpisů.

Vnitrostátní právní úprava stanoví, že je-li osoba zatčena (§ 69 trestního řádu), maximální přípustná délka omezení její osobní svobody je 24 hodin, a v případě že byla zadržena (§ 76a trestního řádu), je tato délka stanovena na 48 hodin. Po marném uplynutí této lhůty musí být osoba, jež byla omezena na osobní svobodě, propuštěna. Tyto lhůty jsou upraveny specificky v návaznosti na geografické, infrastrukturní a další podmínky České republiky, kdy

jsou příslušné orgány činné v trestním řízení v tomto relativně krátkém časovém úseku schopny dotčenou osobu dopravit k soudeci rozhodujícímu o vazbě z jakéhokoli místa České republiky, a to i vzhledem ke skutečnosti, že případný odpor této osoby mohou překonat použitím veškerých donucovacích prostředků, které jim zákon svěřuje.

Tato právní úprava ovšem nikterak nepočítá s tím, že je potřebné zabezpečit dopravu osoby na území České republiky z cizího státu, přičemž transport osoby, jejíž fyzická přítomnost je pro trestní řízení, které je vedeno v České republice, nezbytná, může probíhat ze kterékoli země světa. Přeprava v rámci letecké dopravy včetně přestupů může trvat řádově hodiny, přičemž v případě nepříznivých klimatických či jiných okolností (*vis maior*) se délka cesty může prodloužit až na desítky hodin. Přitom příslušníci Policie České republiky, kteří zabezpečují eskortu, na území cizího státu nemohou vůči přepravované osobě plně uplatnit donucovací prostředky, které by jinak na území České republiky mohli použít.

Jelikož ZMJS nestanoví speciální okamžik počátku běhu lhůty pro zadržení nebo zatčení v případě, že je potřebné osobu přepravit ze zahraničí, praxe tuto chybějící úpravu vesměs vyřešila tak, že za počátek běhu této lhůty je označován okamžik „dopravení“ osoby na území České republiky, jelikož až zde je plně v jurisdikci orgánů České republiky. Vzhledem k uvedenému se jeví být žádoucí počátek běhu lhůty explicitně vymezit v zákonné úpravě.

Na druhé straně je však potřebné dbát ochrany práv a právem chráněných zájmů přepravované osoby tak, aby nedocházelo k neodůvodněně dlouhým transportům či jiným průtahům v průběhu cesty ze strany orgánů České republiky. Jeví se tedy jako důležité pro účely mezinárodní justiční spolupráce ve věcech trestních stanovit chybějící stanovení „průvozní“ lhůty, ve které bude mít Policie České republiky povinnost osobu z cizího státu do České republiky dopravit. Inspiraci lze v tomto směru nalézt v zákoně o pobytu cizinců, který rovněž počítá se situací, kdy nebude možné uskutečnit předání cizince do 48 hodin a v případě letecké přepravy ve lhůtě do 72 hodin. Stanovením lhůty pro převoz osoby ze zahraničí, během níž bude převážena osoba v režimu kvazi zadržení či zatčení, se jednak posílí právní jistota převážené osoby a zároveň budou v maximální možné míře šetřena její ústavně zaručená práva.

Českou republiku vážou v oblasti mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech následující multilaterální mezinárodní smlouvy:

- Úmluva o předávání osob odsouzených k trestu odnětí svobody k výkonu trestu ve státě, jehož jsou státními občany, vyhl. pod č. 123/1980 Sb.,
- Evropská úmluva o vydávání, vyhl. pod č. 549/1992 Sb.,
- Dodatkový protokol k Evropské úmluvě o vydávání, vyhl. pod č. 29/1997 Sb.,
- Druhý dodatkový protokol k Evropské úmluvě o vydávání, vyhl. pod č. 30/1997 Sb.,
- Evropská úmluva o vzájemné pomoci ve věcech trestních, vyhl. pod č. 550/1992 Sb.,
- Dodatkový protokol k Evropské úmluvě o vzájemné pomoci ve věcech trestních, vyhl. pod č. 31/1997 Sb.,
- Druhý dodatkový protokol k Evropské úmluvě o vzájemné pomoci ve věcech trestních, vyhl. pod č. 48/2006 Sb. m. s.,
- Evropská úmluva o předávání trestního řízení, vyhl. pod č. 551/1992 Sb., ve znění sdělení Ministerstva zahraničních věcí vyhl. pod č. 147/1993 Sb.,

- Úmluva o předávání odsouzených osob, vyhl. pod č. 553/1992 Sb.,
- Dodatkový protokol k Úmluvě o předávání odsouzených osob, vyhl. pod č. 26/2003 Sb. m. s.,
- Úmluva o vzájemné pomoci v trestních věcech mezi členskými státy Evropské unie, vyhl. pod č. 55/2006 Sb. m. s.,
- Protokol k Úmluvě o vzájemné pomoci v trestních věcech mezi členskými státy Evropské unie, vyhl. pod č. 56/2006 Sb. m. s.,
- Úmluva Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu, vyhl. pod č. 75/2013 Sb. m. s. a její dodatkové protokoly.

Pokud jde o bilaterální smlouvy, má Česká republika dvoustranné smlouvy v různých oblastech justiční spolupráce v trestních věcech například s Albánií, Alžírskem, Běloruskem, Bulharskem, Chorvatskem, Itálií, Kanadou, Kubou, Maďarskem, Moldávií, Mongolskem, Afghánistánem, Rakouskem, Rumunskem, Slovenskem, Slovinskem, Německem, Spojenými státy americkými, Sýrií, Uzbekistánem, Thajskem nebo Tuniskem.

Navrhovaná úprava je v souladu s principy obsaženými v těchto mezinárodních úmluvách.

Navrhovaná právní úprava je rovněž v souladu se závazky České republiky vyplývajícími z Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a jejích dodatkových protokolů, neboť nic nemění na zásadách, které se uplatňují v oblasti justiční spolupráce a trestního řízení již podle stávající právní úpravy.

Právními akty Evropské unie, které vážou v oblasti mezinárodní justiční spolupráce ve věcech trestních Českou republiku, jsou:

- rámcové rozhodnutí Rady 2009/948/SVV ze dne 30. listopadu 2009 o předcházení kompetenčním sporům při výkonu pravomoci v trestním řízení a jejich řešení,
- rámcové rozhodnutí Rady 2009/829/SVV ze dne 23. října 2009 o uplatňování zásady vzájemného uznávání na rozhodnutí o opatřeních dohledu jakožto alternativy zajišťovací vazby mezi členskými státy Evropské unie,
- rozhodnutí Rady 2009/426/SVV ze dne 16. prosince 2008 o posílení Eurojustu a o změně rozhodnutí 2002/187/SVV o zřízení Evropské jednotky pro soudní spolupráci (Eurojust) za účelem posílení boje proti závažné trestné činnosti,
- rozhodnutí Rady 2008/976/SVV ze dne 16. prosince 2008 o Evropské soudní síti,
- rámcové rozhodnutí Rady 2008/947/SVV ze dne 27. listopadu 2008 o uplatňování zásady vzájemného uznávání na rozsudky a rozhodnutí o probaci za účelem dohledu nad probačními opatřeními a alternativními tresty,
- rámcové rozhodnutí Rady 2008/909/SVV ze dne 27. listopadu 2008 o uplatňování zásady vzájemného uznávání rozsudků v trestních věcech, které ukládají trest odnětí svobody nebo opatření spojená se zbavením osobní svobody, za účelem jejich výkonu v Evropské unii,
- rámcové rozhodnutí Rady 2008/841/SVV ze dne 24. října 2008 o boji proti organizované trestné činnosti,

- rámcové rozhodnutí Rady 2005/214/SVV ze dne 24. února 2005 o uplatňování zásady vzájemného uznávání peněžitých trestů a pokut,
- rámcové rozhodnutí Rady 2003/577/SVV ze dne 22. července 2003 o výkonu příkazů k zajištění majetku nebo důkazních prostředků v Evropské unii,
- rámcové rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy,
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/99/EU ze dne 13. prosince 2011 o evropském ochranném příkazu,
- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/41/EU ze dne 3. dubna 2014 o evropském vyšetřovacím příkazu v trestních věcech,
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1727 ze dne 14. listopadu 2018 o Agentuře Evropské unie pro justiční spolupráci v trestních věcech (Eurojust) a o nahrazení a zrušení rozhodnutí Rady 2002/187/SVV,
- směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1673 ze dne 23. října 2018 o boji vedeném trestněprávní cestou proti praní peněz,
- rozhodnutí Rady ze dne 25. září 2008 o uzavření Úmluvy Organizace spojených národů proti korupci jménem Evropského společenství,
- směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, o volném pohybu těchto údajů a o zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2008/977/SVV,
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1805 ze dne 14. listopadu 2018 o vzájemném uznávání příkazů k zajištění a příkazů ke konfiskaci.

Navrhovaná právní úprava je v souladu s těmito právními akty Evropské unie; úroveň dosažená již provedenou implementací nebo adaptací se předloženým návrhem zákona nesnižuje, protože její změny jsou zaměřeny na zefektivnění stávající právní úpravy a reagují na potřeby praxe, která se postupně na základě implementačních (adaptačních) ustanovení vyvinula. Navrhovaná právní úprava rovněž napomáhá plnému promítnutí požadavků vyplývajících z nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1727 ze dne 14. listopadu 2018 o Agentuře Evropské unie pro justiční spolupráci v trestních věcech (Eurojust) a o nahrazení a zrušení rozhodnutí Rady 2002/187/SVV, které se použije od 12. prosince 2019.

Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

Jde-li o úpravu příslušnosti soudu k úkonům v přípravném řízení (návrh nového § 48a), bylo na základě vyhodnocení aplikační praxe zjištěno, že počty případů, které by byly změnou příslušnosti soudu dotčené, lze odhadovat na několik desítek případů ročně, proto se nepředpokládá, že by bylo nezbytné personálně příslušné soudy posilovat. Navíc se předmětnou úpravou příslušnosti docílí toho, aby úkony povolovaly soudy příslušné primárně

podle místa, kde má být proveden požadovaný úkon justiční spolupráce, což v konečném důsledku může snížit náklady na provedení daného úkonu, které ve většině případů nese Česká republika.

S ohledem na charakter navrhovaných změn se dále nepředpokládají žádné zvýšené výdaje ze státního rozpočtu nebo jiného veřejného rozpočtu.

Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení na podnikatelské prostředí, ve vztahu k sociálním dopadům, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, sociálně slabé, zdravotně postižené a národnostní menšiny a dopady na životní prostředí

Navržená právní úprava není spojena s dopady na podnikatelské prostředí v České republice. Návrh dále nebude mít žádné sociální dopady, a to ani na specifické skupiny obyvatel (sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny), ani dopady na životní prostředí.

Zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná právní úprava není v rozporu a nestanoví odchylky ve vztahu k zákazu diskriminace, nezavádí žádné rozdíly na základě pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického či jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení. Navrhovaná právní úprava není v rozporu se zákonem č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon).

Navrhovaná právní úprava nemá bezprostřední, ani sekundární dopady na rovnost mužů a žen a nevede k diskriminaci jednoho z pohlaví, neboť nijak nerozlišuje, ani nezvýhodňuje jedno z pohlaví a nestanoví pro ně odlišné podmínky.

Předložený návrh se specificky nedotýká práva na soukromí a ochrany osobních údajů a v této oblasti stávající úpravu nikterak nemění, tudíž se dopady na problematiku ochrany soukromí a osobních údajů nepředpokládají. Navrhovaná právní úprava je v souladu se zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, a též nijak neodporuje předpisům Evropské unie upravujícím předávání informací mezi orgány členských států, ani předpisům Evropské unie upravujícím zpracování, shromažďování či využívání osobních údajů.

Zhodnocení korupčních rizik

Předkládaný návrh zákona oproti dosavadní právní úpravě korupčního rizika nijak nezvyšuje a ani s ním nejsou spojena nová korupční rizika.

Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhovaná úprava nemá vliv na bezpečnost ani obranu státu.

Zvláštní část

K čl. I [změna zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních]

K bodům 1 a 2 (poznámka pod čarou č. 1)

Rozhodnutí Rady 2002/187/SVV ze dne 28. února 2002 o zřízení Evropské jednotky pro soudní spolupráci (Eurojust) za účelem posílení boje proti závažné trestné činnosti ke dni 12. prosince 2019 pozbyde platnosti. Nahrazuje je nařízení o Eurojustu ze dne 14. listopadu 2018, které se použije ode dne 12. prosince 2019.

Z tohoto důvodu je nutné odkaz v poznámce pod čarou aktualizovat.

K bodům 3 a 4 (§ 4 odst. 3 a 4)

Ze zkušeností s aplikací tohoto ustanovení vyplývá, že Ministerstvo zahraničních věcí často k otázce, zda má být poskytnuto nebo přijato ujištění o vzájemnosti, nebo zda má být udělen souhlas s doručováním písemností na území České republiky prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, zaujímá pouze obecné stanovisko a samotné rozhodnutí ponechává na ministru spravedlnosti; tj. fakticky k žádné dohodě nedochází. Navrhuje se proto podmínit přijetí nebo poskytnutí ujištění o vzájemnosti ministrem spravedlnosti a udělení souhlasu ministra spravedlnosti s doručováním písemností nikoli dohodou, ale pouze vyjádřením Ministerstva zahraničních věcí.

K bodu 5 (§ 10 odst. 4)

S ohledem na praktické zkušenosti se navrhuje rozšířit možnost proplatit cizímu státu náklady spojené s předáním osoby do České republiky i na případy, kdy se předání nepodaří dokončit z důvodů, které nejsou na straně předávajícího cizího státu, např. proto, že předávaná osoba, doprovázená eskortou daného cizího státu, je při mezipřistání v jiném členském státě Evropské unie zadržena na základě evropského zatýkacího rozkazu.

K bodům 6, 7, 26 a 33 (§ 11 odst. 2 a 3, § 46 a § 55)

Stávající právní úprava svěřuje oprávnění uplatňovat náhradu vzniklých nákladů mezinárodní justiční spolupráce po cizím státě (§ 11 odst. 2), nahradit vzniklé náklady mezinárodní justiční spolupráce cizímu státu (§ 11 odst. 3) a dohodnout se s cizím státem na náhradě nákladů právní pomoci, které mají teprve vzniknout (§ 46 a § 55), Ministerstvu spravedlnosti jakožto správci příslušné kapitoly státního rozpočtu. Tento systém se však v praxi ukázal jako nefunkční. Je-li Česká republika dožádaným státem, jsou náklady mezinárodní justiční spolupráce primárně hrazeny z rozpočtu příslušného justičního orgánu, který vyřizuje žádost o mezinárodní justiční spolupráci, a pokud není účetní jednotkou (podle § 6 odst. 3 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů, jsou v soustavě státního zastupitelství účetními jednotkami pouze Nejvyšší státní zastupitelství, vrchní státní zastupitelství a krajská státní zastupitelství), z rozpočtu účetní jednotky, pod kterou spadá (nejsou-li např. hrazeny z rozpočtu policejního orgánu, který byl pověřen provedením úkonu právní pomoci). Rozpočet justičního orgánu, resp. účetní jednotky, může být případně Ministerstvem spravedlnosti navýšen. Tomuto justičnímu orgánu, resp. této účetní jednotce, by pak mělo příslušet i uplatnění náhrady vzniklých nákladů vůči cizímu státu (§ 11 odst. 2)

a případné jednání o budoucí úhradě nákladů právní pomoci (§ 55), neboť disponuje potřebnými informacemi k takovému jednání.

Stejný postup se navrhuje v případě, kdy je dožadujícím státem Česká republika a cizí stát uplatňuje náhradu vzniklých nákladů mezinárodní justiční spolupráce. I v těchto případech by měl hradit náklady justiční orgán, který podal žádost o mezinárodní justiční spolupráci, a pokud by nebyl účetní jednotkou, úhradu zajistí účetní jednotka, pod kterou spadá. Rozpočet tohoto justičního orgánu, resp. této účetní jednotky, může být případně Ministerstvem spravedlnosti navýšen; tomuto justičnímu orgánu, resp. této účetní jednotce, bude příslušet i případné jednání o budoucí úhradě nákladů právní pomoci (§ 46).

K bodům 8, 9 a 31 (§ 12 odst. 3 a 4 a § 52 odst. 2)

Úpravu ve stávajícím § 12 odst. 3 se navrhuje zpřesnit dvojím způsobem. První zpřesnění spočívá ve vymezení případů, kdy cizí stát není povinen poskytnout překlad žádosti cizozemského orgánu o mezinárodní justiční spolupráci a její přílohy a kdy jej musí zajistit orgán České republiky. Druhé zpřesnění představuje výslovná úprava postupu pro případ, kdy cizí stát přes výzvu orgánu České republiky, obsahující lhůtu k poskytnutí překladu a upozornění na následky nedodržení této výzvy, překlad neposkytne a orgán České republiky není povinen překlad zajistit. V tomto případě orgán České republiky žádost odmítne – neformálně, opatřením. Současně se navrhuje rozdělit text do dvou odstavců z důvodu přehlednosti tak, aby odstavec 3 řešil vyžádání překladu od cizího státu a odstavec 4 opatření překladu orgánem České republiky.

Pokud jde o výjimky z povinnosti cizího státu opatřit dožádání překladem, nevztahují se na zaručení vzájemnosti postupy podle § 4, ale vzájemnost bude vyplývat z faktické spolupráce dotčených ústředních a justičních orgánů.

V návaznosti na tyto změny je potřebné doplnit také znění § 52 odst. 2, který řeší jazykový režim písemnosti doručované adresátovi v České republice tak, aby toto ustanovení reflektovalo možnost zaručení vzájemnosti, pokud jde o nevyžadování překladů. Jak § 12, tak § 52 odst. 2 řeší otázku, který z dotčených států ponese náklady na překlad, a způsob řešení této otázky (mezinárodní smlouva, vzájemnost) by měl být jednotný.

K bodům 10 až 24 [§ 15 odst. 1, poznámka pod čarou č. 2, § 21 odst. 3 a 4, § 22 odst. 2 a 3, nadpis § 25, § 25 odst. 1 až 3, § 26 až § 28, § 29 odst. 1 a 2, § 30 až § 32 a § 34 odst. 1 a 3]

Změny navrhované v části druhé hlavě II jsou promítnutím nové úpravy, jež přináší nařízení o Eurojustu, kterým se zároveň ruší rozhodnutí Rady 2002/187/SVV ze dne 28. února 2002 o zřízení Evropské jednotky pro soudní spolupráci (Eurojust) za účelem posílení boje proti závažné trestné činnosti. V souladu s čl. 81 odst. 1 nařízení o Eurojustu s účinností od 12. prosince 2019 dojde tedy k nahrazení stávajícího právního základu Eurojustu na úrovni Evropské unie mezi členskými státy, které jsou tímto nařízením vázány, resp. ke zrušení tohoto právního základu. V části druhé hlavě II je proto třeba jednak reflektovat změny, které přináší nové nařízení, a jednak skutečnost, že toto nařízení je (na rozdíl od stávajících rozhodnutí) přímo použitelným předpisem, což znamená, že některé otázky, které jsou nyní v části druhé hlavě II upraveny, nebude třeba již v zákonné formě upravovat.

Navržené nové znění § 15 odst. 1 (včetně poznámky pod čarou č. 2) je reakcí na nahrazení Evropské jednotky pro justiční spolupráci zřízené výše uvedeným rozhodnutím Rady Agenturou Evropské unie pro justiční spolupráci v trestních věcech, která je

v souladu s čl. 1 odst. 1 nařízení o Eurojustu počínaje 12. prosincem 2019 jejím právním nástupcem.

Ustanovení § 21 odst. 3 a § 22 odst. 2 (větu třetí) se navrhuje zrušit bez náhrady, neboť otázky délky funkčního období upravuje výslovně nařízení o Eurojustu v čl. 7 odst. 5 a čl. 11 odst. 5, přičemž se navrhuje upravit v § 22 odst. 3 větu třetí, že délka funkčního období asistenta národního člena by měla odpovídat délce funkčního období národního člena, přičemž se ponechává možnost jednou funkční období opakovat.

Dále nařízení o Eurojustu již nestanoví informační povinnost vůči Radě Evropské unie ohledně odvolání národního člena z funkce před skončením stanoveného funkčního období ze strany ministra spravedlnosti, čímž ustanovení § 21 odst. 4 ztrácí právní základ, a proto se navrhuje jeho zrušení bez náhrady.

Navržené změny § 25, § 27 odst. 1 písm. a) a b) a § 34 odst. 1 a 3 reagují na změnu terminologie, kterou zavádí nařízení o Eurojustu. Čl. 20 tohoto nařízení nově označuje národní korespondenty jako národní zpravodaje.

Ustanovení § 26 se navrhuje zrušit bez náhrady, neboť nařízení o Eurojustu oproti úpravě obsažené v rozhodnutí Rady již se společným kontrolním orgánem Eurojustu nepočítá, čímž toto ustanovení ztrácí právní základ.

V § 27 se navrhuje zrušit odstavce 2 až 4 bez náhrady, jelikož je tato úprava obsažena v přímo použitelném čl. 20 odst. 5 až 8 nařízení o Eurojustu. Z důvodu duplicity právní úpravy ve vztahu k přímo použitelnému nařízení o Eurojustu se dále navrhuje bez náhrady zrušit § 28 [úprava je obsažena zejména v čl. 7 odst. 8, čl. 8 odst. 1 písm. b), čl. 19 a čl. 21 odst. 1 až 3 nařízení o Eurojustu], § 30 [informační povinnost je upravena přímo v čl. 21 nařízení o Eurojustu], § 31 [na otázky v něm uvedené se uplatní čl. 4 nařízení o Eurojustu] a § 32 [příslušné otázky řeší zejména čl. 26 a čl. 31 nařízení o Eurojustu].

Nařízení o Eurojustu dále v čl. 8 odst. 1 svěřuje národnímu členovi určité pravomoci, přičemž v odst. 2 je stanoveno, že aniž by byl dotčen odstavec 1, mohou členské státy udělit národním členům další pravomoci v souladu se svým vnitrostátním právem. Kromě pravomocí, které národnímu členovi vyplývají přímo z nařízení o Eurojustu se proto navrhuje v § 29 odst. 1 upravit výčet pravomocí, které má národní člen nad rámec pravomocí uvedených v nařízení za účelem efektivního výkonu své funkce. Z původního výčtu oprávnění ve stávajícím § 29 odst. 1 se vypouští písmeno g) [nově je stanoveno v čl. 3 odst. 5 nařízení o Eurojustu], písmeno h) [nově je součástí oprávnění podle čl. 8 odst. 1 písm. a) nařízení o Eurojustu] a písmeno j) [nově je stanoveno v čl. 8 odst. 1 písm. d) nařízení o Eurojustu], přičemž se výslovně doplňuje do písmene b) pravomoc žádat o vydání opisu z evidence přestupků vedené Rejstříkem trestů [toto oprávnění s účinností od 1. 10. 2016 vyplývá národnímu členu z § 16j odst. 1 písm. c) zákona č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů]. Výčet oprávnění národního člena tak bude nově provádět čl. 8 odst. 2 a čl. 9 nařízení o Eurojustu.

Navrhovaná formulace § 29 odst. 2 vychází z čl. 8 odst. 5 a 6 nařízení o Eurojustu, přičemž oproti stávající úpravě se nejeví být vhodným umožnit národnímu členovi, aby nahrazoval, byť ve výjimečných případech, výkon působnosti národních justičních orgánů, pokud jde o vyžádání právní pomoci. Postupy vyžádání právní pomoci v jiném členském státě Evropské unie se v mezidobí zformalizovaly (v důsledku přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/41/EU ze dne 3. dubna 2014 o evropském vyšetřovacím příkazu v trestních věcech) a právní pomoc se tak v jiném členském státě (s okrajovými výjimkami Irsko a Dánsko) již nevyžaduje na základě neformální žádosti o právní pomoc, ale na základě formálního rozhodnutí – evropského vyšetřovacího příkazu. Vydávání rozhodnutí národním

členem Eurojustu, který je státním zástupcem Nejvyššího státního zastupitelství, namísto soudu, může vyvolávat pochybnosti z hlediska práva na zákonného soudce. Vydávání rozhodnutí místo věcně a místně příslušného státního zástupce znamená též zásadní výjimku z dozorových a dohledových pravomocí v rámci soustavy státního zastupitelství. Proto je v souladu s čl. 8 odst. 5 a 6 nařízení o Eurojustu navrhováno, aby národní člen Eurojustu byl nově pouze oprávněn navrhnout justičnímu orgánu, aby podal nebo vyřídil žádost o mezinárodní justiční spolupráci, tj. k podání, vyřízení či uznání; přičemž žádostí se rozumí jakýkoliv podnět k jakémukoli druhu mezinárodní justiční spolupráce, tady včetně evropského vyšetřovacího příkazu či evropského zatýkacího rozkazu.

K bodu 25 (§ 45)

Navrhovaná změna formulace § 45 sleduje dva cíle.

Prvním je doplnění povolení sledování osob a věcí podle § 158d trestního řádu mezi rozhodnutí, která lze vydat i v případě, že má být úkon proveden mimo území České republiky a jeho provedení nelze dosáhnout bez tohoto rozhodnutí. V praxi některé státy vydáním tohoto rozhodnutí podmiňují provedení sledování osob a věcí na základě žádosti o právní pomoc, přičemž vyhovění těmto žádostem brání stávající znění § 45, které toto rozhodnutí nezahrnuje.

Druhým cílem je stanovit rozdílné režimy pro úkony, k jejichž provedení je (podle vnitrostátní právní úpravy) potřebné vydat povolení, příkaz nebo usnesení, proti kterému není přípustná stížnost, anebo udělit souhlas, a pro úkony, o kterých je rozhodováno usnesením, proti kterému je přípustná stížnost.

U úkonů, o kterých je rozhodováno usnesením, proti němuž nelze podat stížnost, nebo je vydáváno povolení, souhlas či příkaz, nepředstavuje problém podmínka, dle které provedení úkonu v cizím státě nelze dosáhnout bez vydání rozhodnutí, neboť vydáním tohoto rozhodnutí nezískává dotčená osoba více práv oproti případu, kdy žádné rozhodnutí v souvislosti s podáním žádosti o právní pomoc vydáváno není. Naproti tomu u úkonů, o kterých je rozhodováno usnesením, proti kterému lze podat stížnost, se dotčená osoba v případě, že rozhodnutí v souvislosti s podáním žádosti o právní pomoc vydáno je, dostává do výhodnějšího postavení oproti případu, kdy vydáno není, neboť získává možnost podat proti usnesení stížnost, a tím „zpochybnit“ úkon, o kterém bylo rozhodnuto; to vše v závislosti na tom, zda dožádaný cizí stát vydání takového usnesení vyžaduje, nebo nikoli.

U úkonů, o kterých je rozhodováno usnesením, proti kterému lze podat stížnost, je proto na místě zavést povinnost vydat takové rozhodnutí i v případech, kdy má být úkon proveden na základě žádosti o právní pomoc mimo území České republiky vždy, tedy bez podmínky, zda takové rozhodnutí dožádaný stát vyžaduje nebo nikoli. Nově se takto bude rozhodovat i v případě žádosti o právní pomoc o zajištění majetku pro účely peněžitého trestu či trestu propadnutí majetku, na což se dosud § 45 nevztahoval (rovněž i ve vztahu k těmto žádostem podmiňují některé státy zajištění výkonu těchto rozhodnutí předchozím vydáním rozhodnutí).

Tímto postupem se zabezpečí, aby dotčená osoba nebyla krácena na svých právech oproti osobě, vůči které je prováděn úkon na území České republiky, a to jen z důvodu, že úkon má být proveden v cizině.

V této souvislosti je třeba zdůraznit, že do režimu navrhovaného v odstavci 2 spadá vedle zajištění nároku poškozeného zejména zajištění nástrojů a výnosů z trestné činnosti a náhradní hodnoty a že v případě takového zajištění by dotčená osoba měla mít možnost domáhat se plného přezkumu důvodů zajištění soudem především v České republice jakožto

dožadujícím státě; dožádaný stát, který zajištění na základě žádosti justičního orgánu České republiky o právní pomoc realizuje, nevede trestní řízení a nemá k dispozici trestní spis, a tedy ani dostatek informací k tomu, aby plný přezkum důvodů zajištění soudem mohl zajistit. Do režimu podle odstavce 2 jsou nově zařazena také všechna rozhodnutí související se zajištěním majetku či věci (zrušení zajištění, omezení zajištění, povolení provedení úkonu se zajištěnou věcí nebo majetkem anebo jiný úkon se zajištěnou věcí nebo majetkem).

Aby v důsledku doručení rozhodnutí osobě, které má být v cizině zajištěna věc nebo majetek, nedošlo ke zmaření zajištění, bude nově stanoveno, že rozhodnutí bude dotčené osobě doručováno až po provedení zajištění dožádaným orgánem, nebo po případném nevyhovění žádosti o zajištění dožádaným orgánem.

Trestní řád v některých případech svěřuje pravomoc vydat příkaz či rozhodnout usnesením také policejnímu orgánu, nicméně vzhledem k tomu, že žádost o právní pomoc bude podávat justiční orgán, jeví se jako logické, aby akt, který bude k této žádosti připojen, učinil také tento justiční orgán.

K bodům 27 až 29 [§ 47 odst. 2 písm. h) až j)]

Navrhuje se doplnit výčet úkonů právní pomoci, jejichž provedení je podmíněno oboustrannou trestností, o přeshraniční sledování, neboť je-li na tuto podmínku podle § 47 odst. 2 písm. h) vázáno mj. provedení sledování osob a věcí podle § 158d trestního řádu, měla by se stejná podmínka uplatnit i k přeshraniční variantě tohoto úkonu.

K bodu 30 (§ 48a)

Navrhuje se stanovit jako zákonné kritérium pro určení příslušného okresního soudu působícího v přípravném řízení sídlo krajského soudu, u něhož působí krajské státní zastupitelství určené podle zákonných kritérií uvedených v § 48 odst. 5 zákona o mezinárodní justiční spolupráci (primárně podle místa, kde má být proveden požadovaný úkon justiční spolupráce; je-li příslušných více státních zastupitelství, podle toho, kterému z nich došla žádost nebo příkaz jako prvnímu); bude-li k vyřízení žádosti o právní pomoc příslušná pobočka krajského státního zastupitelství, příslušnost soudu se stanoví podle sídla krajského státního zastupitelství, pod které daná pobočka spadá, tj. např. v případě krajského státního zastupitelství České Budějovice pobočka Tábor bude příslušným k provedení úkonu potřebného pro účely vyřízení této žádosti okresní soud v Českých Budějovicích. Takto určená příslušnost soudu se přitom nemění ani v případě, že žádost nebo příkaz bude nakonec na základě postupů uvedených v § 48 odst. 6 vyřizovat jiné než krajské státní zastupitelství.

Specificky je zapotřebí stanovit příslušnost okresního soudu pro případ, že k vyřízení žádosti o právní pomoc nebo jiného typu justiční spolupráce je příslušné Krajské státní zastupitelství v Praze, Městské státní zastupitelství v Praze, Krajské státní zastupitelství v Plzni anebo Krajské státní zastupitelství v Brně.

Krajské státní zastupitelství v Praze sídlí mimo svůj obvod.

Sídlem Městského soudu v Praze, u něhož působí Městské státní zastupitelství v Praze, je Praha, a tudíž by byly příslušné všechny obvodní soudy v Praze, čímž by byla státnímu zastupitelství dána volba, k jakému z těchto soudů žádost o povolení úkonu podá.

Stejně tak sídlo Krajského státního zastupitelství v Plzni odpovídá sídlu Okresního soudu Plzeň-město, Plzeň-jih a Plzeň-sever a sídlo Krajského státního zastupitelství v Brně sídlu Okresního soudu Brno-město, Brno-venkov a Městského soudu v Brně.

Navrhuje se proto přímo zákonem určit pro tyto případy jeden příslušný okresní soud, přičemž při jeho stanovení je přihlédnuto k umístění jeho sídla, vybavenosti a velikosti a vychází se z vyjádření příslušných krajských soudů. Nepředpokládá se přitom, že by bylo nezbytné personálně uvedené soudy posilovat, neboť lze předpokládat, že se bude jednat nejvýše o desítky případů ročně.

Takto určená příslušnost samozřejmě nevylučuje přiměřené použití § 25 trestního řádu (odnětí a přikázání věci jinému soudu). Stejně tak není dotčena zvláštní příslušnost soudu k některým specifickým úkonům právní pomoci (část třetí, hlava I, díl 3). Na druhou stranu je zapotřebí vyloučit možnost změny příslušného soudu v návaznosti na odnětí a přikázání věci jinému státnímu zastupitelství či v návaznosti na postup podle § 48 odst. 6, tj. pro případy, kdy žádost o právní pomoc vyřizuje nebo se na jejím vyřízení podílí jiné než krajské státní zastupitelství. Jde-li o využití postupu podle § 48 odst. 9, není zapotřebí speciální úprava vylučující možnost změny příslušnosti, jelikož o provedení úkonů ve smyslu tohoto ustanovení je možné požádat okresní státní zastupitelství pouze ve výjimečných případech, jde-li zároveň o úkony jednoduché; tj. není možné tohoto postupu využít v případech, kdy se jedná o úkony, jejichž provedení povoluje soud, proto je irelevantní v těchto případech řešit otázku příslušnosti soudu.

Stejné pravidlo se pak uplatní i pro případy vyřizování žádosti o právní pomoc podané mezinárodním trestním soudem. Výslovně je třeba to vyjádřit pouze u evropského vyšetřovacího příkazu, neboť v ostatních případech justiční spolupráce je odkazováno na přiměřené užití ustanovení o právní pomoci. Pokud jde o adaptační úpravu k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1805 ze dne 14. listopadu 2018 o vzájemném uznávání příkazů k zajištění a příkazů ke konfiskaci, je k rozhodování o stížnosti příslušný soud uvedený v § 146a trestního řádu.

K bodu 32 (§ 52 odst. 3)

Navrhuje se výslovně rozšířit možnost protokolárního doručení písemnosti justičním orgánem i na případy podle § 52 odst. 2 věty třetí, kdy písemnost není přeložena do češtiny a kdy je třeba adresáta poučit o možnosti odmítnout převzetí písemnosti a případně zaznamenat jeho prohlášení, že je ochoten písemnosti převzít, k čemuž je vhodné právě protokolární doručení.

K bodům 34, 35, 66 a 67 (§ 79 odst. 10 a § 193 odst. 10)

S ohledem na praktické zkušenosti se navrhuje výslovně stanovit, že na změnu právního titulu pro vydání osoby nebo změnu rozhodných skutečností musí soud reagovat podáním nové žádosti o vyžádání z ciziny podle § 79 odst. 1 neprodleně a že původní žádost o vyžádání z ciziny podle § 79 odst. 1 musí odvolat současně s podáním nové. V návaznosti na to se též navrhuje, aby státní zástupce byl povinen podat příslušný návrh rovněž neprodleně a nikoli pouze bez zbytečného odkladu (zákon o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních rozlišuje v délce doby označené jako „neprodleně“ a označené jako „bez zbytečného odkladu“, přičemž „neprodleně“ se považuje za úsek kratší; v tomto duchu jsou např. upraveny také navazující interní akty pro státní zástupce).

Dále se navrhuje výslovně stanovit, že důvodem pro odvolání žádosti o vyžádání z ciziny podle § 79 odst. 1 podané na základě příkazu k zadržení je též skutečnost, že osobě, o jejíž vyžádání jde, bylo doručeno usnesení o zahájení trestního stíhání. V důsledku tohoto doručení se tato osoba stala osobou obviněnou a žádost o její vyžádání z ciziny podle § 79 odst. 1 se nemůže nadále opírat o příkaz k zadržení, ale o příkaz k zatčení. Stejně tak v případě

vyžádání odsouzeného k výkonu trestu odnětí svobody nelze žádost o jeho vyžádání z ciziny podle § 79 odst. 1 opírat o příkaz k zatčení, nýbrž o příkaz k dodání odsouzeného do výkonu trestu.

Obdobně se tato právní úprava promítá také do § 193 odst. 10, který je ekvivalentem této právní úpravy pro styk s orgány členských států Evropské unie.

K bodu 36 (§ 83 odst. 2)

V souladu s obecnou částí důvodové zprávy se v zájmu odstranění nejednotnosti postupu a doplnění chybějící úpravy navrhuje určit počátek běhu vnitrostátní lhůty pro zadržení nebo zatčení, a to v závislosti na způsobu dopravy, která je při převozu osoby do České republiky využita. Bude-li osoba přepravovaná vodní nebo pozemní dopravou ze zahraničí, začne příslušná lhůta plynout od okamžiku překročení státních hranic České republiky. Druhý způsob, jakým je možné osobu ze zahraničí přepravit na území České republiky, je prostřednictvím letecké dopravy. V tomto případě se bude lhůta počítat od přistání letadla na území České republiky. O všech těchto skutečnostech je potřebné učinit záznam, aby byl počátek běhu lhůty jednoznačně určitelný.

Dále se navrhuje zakotvit „průvozní lhůtu“ v maximální délce 48 hodin pro účely dopravení dotčené osoby ze zahraničí do České republiky. Tato lhůta bude plynout od okamžiku převzetí osoby orgány České republiky od orgánů cizího státu až do jednoho z okamžiků uvedených výše (v závislosti na způsobu využití dopravy). Jde sice o zcela novou lhůtu, která se nebude započítávat do vnitrostátní lhůty pro dodání obviněného soudu nebo pro podání návrhu na vzetí osoby do vazby, neboť osoba je v jiném režimu, než v režimu klasického zadržení či zatčení, nicméně bude dána povinnost započítat dobu strávenou převozem osoby do České republiky [§ 83 odst. (nově) 3] do lhůt uvedených v § 72 trestního řádu a doby uvedené v § 72a trestního řádu. Tímto způsobem se zajišťuje, aby osoba nebyla krácena na svých právech a stanovení nové „prevozní“ lhůty v co nejmenší míře zasahovalo do jejích právem chráněných zájmů. Pro případy, kdy by tato lhůta uplynula v průběhu převozu osoby leteckou nebo vodní dopravou (tj. na palubě letadla, jiného vzdušného dopravního prostředku nebo lodi či jiného plavidla), se stanovuje její automatické prodloužení o čas nezbytný pro přistání v státě příletu nebo příplutí do nejbližšího přístavu. Hlavním smyslem této úpravy je zabezpečit, aby převážená osoba tím, že by byla okamžitě propuštěna na svobodu, neohrozila bezpečnost daného dopravního prostředku a dalších přepravovaných osob. Po odevzdání osoby příslušným orgánům cizího státu bude nutné učinit kroky k opětovnému vyžádání této osoby, což mj. zákon předpokládá již dnes. Nadto je potřebné uvést, že i tato část lhůty bude započítána do vnitrostátních lhůt uvedených v § 72 trestního řádu a doby uvedené v § 72a trestního řádu.

K bodu 37 (§ 83 odst. 4 a § 306 odst. 2)

Navrhovaná formulační změna má výslovně vyjádřit skutečnost, že osoba je vydávána pro skutek a nikoli pro právní kvalifikaci, a proto poměrné zkrácení úhrnného nebo souhrnného trestu přichází v úvahu jen v případě vícečinného souběhu, nikoli v případě souběhu jednočinného.

K bodům 38 až 41, 68 a 69 [nadpis § 84, § 84 odst. 1, 3 a 4, nadpis § 197 a § 197 odst. 1 a 3]

V případě, že byl naplněn účel žádosti vydané podle § 79 odst. 1, tj. osoba byla dodána soudu (v případě příkazu k zatčení), policejnímu orgánu (v případě příkazu k zadržení), věznici (v případě příkazu k dodání do výkonu trestu) nebo zařízení pro výkon ochranného opatření (v případě úkonů směřujících k dodání osoby do výkonu ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody), dle stávající právní úpravy musí soud tuto žádost formálně odvolat, což je praxí vnímáno jako zcela nadbytečný ryze formální úkon. Z důvodu racionalizace postupu se navrhuje, aby pro případy, kdy byla osoba, které se žádost podle § 79 odst. 1 týká, dodána soudu nebo policejnímu orgánu či věznici nebo zařízení pro výkon ochranného opatření (tj. kdy byl dosaženo jejího účelu), pozbyla žádost platnost přímo ze zákona. Nově se tedy formální odvolání takové žádosti nebude vyžadovat. Pro zpřehlednění se navrhuje důvody pozbytí platnosti žádosti ze zákona vyčlenit do samostatného odstavce.

V návaznosti na změnu obsahu tohoto ustanovení se, v souladu s čl. 30 odst. 3 Legislativních pravidel vlády, dle kterého má nadpis stručně a výstižně vyjádřit obsah ustanovení, navrhuje doplnit nadpis tak, aby zohledňoval doplnění úpravy ohledně pozbytí platnosti žádosti ze zákona.

Obdobné změny se navrhují také v případě § 197, který je obdobou § 84 pro styk s cizinou, jde-li o členské státy Evropské unie.

K bodům 42 a 57 (§ 85 odst. 7 a § 103 odst. 4)

Navrhovaná doplnění ustanovení § 85 a § 103 provádějí čl. 14 odst. 3 Evropské úmluvy o vydávání ze dne 13. prosince 1957, ve znění čl. 3 Čtvrtého dodatkového protokolu k této úmluvě, v němž je upravena specifická procedura, která umožňuje dožadujícímu státu zbavit vydanou osobu osobní svobody do doby, než je rozhodnuto o jeho žádosti o rozšíření vydání. V § 85 odst. 7 je tato procedura upravena z pohledu České republiky jakožto dožadujícího státu (možnost a podmínky zbavení osobní svobody v České republice, informační povinnost vůči dožádanému státu) a v § 103 odst. 4 z pohledu České republiky jako dožádaného státu (možnost zbavení osobní svobody v cizím státě a stanovení, který orgán České republiky a jakým způsobem je oprávněn reagovat na informace od dožadujícího státu).

K bodu 43 (§ 87 odst. 1 a § 202 odst. 1)

Má-li být osoba vydána do cizího státu, místní příslušnost soudu je odvozena od místa, kde byla tato osoba zadržena (příslušným je krajský soud, v jehož obvodu byla osoba, o jejíž vydání jde, zadržena). Nelze-li na základě tohoto kritéria místní příslušnost určit, tj. nedošlo k zadržení této osoby, místní příslušnost se určuje sekundárním kritériem – místem pobytu osoby. Jelikož osoba nemusí mít na území České republiky žádný pobyt, případně se nachází na úplně jiném místě, než je její pobyt, jeví se jako vhodnější určovat sekundárně místní příslušnost soudu podle místa, kde se osoba, o jejíž vydání jde, zdržuje. Ostatně toto pravidlo pro určení místní příslušnosti se objevuje shodně i u jiných obdobných případů (např. § 241 odst. 1, § 263 odst. 1, § 280 odst. 1, § 301 odst. 1 aj.).

Obdobná změna se provádí v § 202 odst. 1 pro účely řízení o předání osoby na základě evropského zatýkacího rozkazu.

K bodu 44 (§ 92 odst. 8 a § 203 odst. 10)

Jde o legislativně technickou změnu v návaznosti na změnu § 96 a § 208.

K bodu 45 (§ 95 odst. 3 a § 205 odst. 5)

Navrhuje se, aby stížnost státního zástupce proti rozhodnutí soudu o zamítnutí jeho návrhu na rozhodnutí, zda je vydání přípustné, z důvodu, že nastal nebo byl zjištěn některý z důvodů ukončení předběžného šetření vyjmenovaných v odstavci 3 větě druhé, a o propuštění z vazby podle odstavce 3 věty třetí, měla odkladný účinek, neboť jinak připuštění stížnosti státního zástupce postrádá smysl.

Před přijetím nového zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních předpokládala soudní judikatura zamítnutí návrhu státního zástupce na vydání rozhodnutí o přípustnosti vydání pouze v případě, že se osoba, o jejíž vydání šlo, nezdržovala na území České republiky nebo se pro její neznámý pobyt opakovaně nepodařilo zajistit její přítomnost při veřejném zasedání. V takovém případě se řízení vždy vracelo do předběžného šetření, což umožňovalo po osobě nadále pátrat. Ustanovení § 95 odst. 3 zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních tuto možnost upravilo výslovně a zamítnutí návrhu státního zástupce rozšířilo i na další případy (úmrtí osoby, o jejíž vydání jde, výsada nebo imunita příslušející osobě, o jejíž vydání jde, informace od vyžadujícího státu, že o vydání osoby již nemá zájem, a zjištění, že osoba, o jejíž vydání jde, by podle právního řádu České republiky nebyla trestně odpovědná za skutek, pro který se o vydání žádá). V těchto ostatních případech nemá vrácení řízení do stádia předběžného šetření po zamítnutí návrhu státního zástupce na rozhodnutí o přípustnosti vydání žádný význam a představuje pouze zbytečnou administrativní zátěž. Proto se navrhuje výslovně stanovit, že v případě zamítnutí návrhu státního zástupce na rozhodnutí o přípustnosti vydání se řízení vrací do stádia předběžného šetření pouze v tom případě, že důvodem zamítnutí je nepřítomnost osoby, o jejíž vydání jde, na území České republiky, nebo její neznámý pobyt; v případě zamítnutí takového návrhu státního zástupce z některého z ostatních důvodů řízení o vydání končí okamžikem právní moci rozhodnutí o zamítnutí návrhu státního zástupce.

Obdobná úprava se navrhuje také v rámci právního styku s jiným členským státem Evropské unie, tj. konkrétně v § 205 odst. 5.

K bodům 46 a 56 (§ 96 a § 101 odst. 1)

V souladu s obecnou částí důvodové zprávy se navrhuje zpřesnění úpravy zjednodušeného vydání, a to v následujících směrech:

- Státní zástupce již nebude soudu navrhopvat rozhodnutí o vzetí do vydávací vazby nebo o přeměně předběžné vazby na vazbu vydávací anebo rozhodnutí o odložení vydání, ale jen opatření souhlasu osoby, o jejíž vydání jde, s vydáním.
- Státní zástupce bude tento návrh moci podat teprve po skončení předběžného šetření, jehož rozsah bude v důsledku prohlášení osoby, o jejíž vydání jde, že si přeje udělit souhlas s vydáním, zúžen na tzv. neprolomitelné důvody nepřípustnosti vydání a důvody pro odložení vydání. Tento návrh bude podáván namísto návrhu na rozhodnutí o přípustnosti vydání.
- Souhlas s vydáním bude mít stejné účinky jako doposud a bude opatřován před předsedou senátu za přítomnosti obhájce ve vazebním nebo veřejném zasedání. Pokud jej osoba,

o jejíž vydání jde, odmítne udělit, řízení se vrátí do předběžného šetření. Jestliže se pro neznámý pobyt osoby, o jejíž vydání jde, opakovaně nepodaří zajistit její přítomnost při vazebním nebo veřejném zasedání za účelem udělení souhlasu s vydáním, předseda senátu návrh státního zástupce na opatření souhlasu s vydáním usnesením, proti kterému není stížnost přípustná, zamítne, čímž se řízení vrací do předběžného šetření.

- Shledá-li předseda senátu některý z tzv. neprolomitelných důvodů nepřipustnosti vydání, souhlas s vydáním nebude opatřovat a usnesením, proti kterému je přípustná stížnost, návrh státního zástupce na jeho opatření zamítne. Okamžikem právní moci tohoto usnesení se řízení vrací do předběžného šetření.
- Pokud osoba, o jejíž vydání jde, udělí souhlas s vydáním, předseda senátu z úřední povinnosti (tedy bez dalšího návrhu státního zástupce) rozhodne o vzetí do vydávací vazby, o přeměně předběžné vazby na vazbu vydávací nebo o odložení vydání. Stížnost bude přípustná pouze proti rozhodnutí o odložení vydání, včetně případného propuštění z vazby (viz § 99 odst. 5), nikoli proti rozhodnutí o vzetí do vydávací vazby (viz § 101 odst. 1), které již má pouze realizační charakter (tzv. neprolomitelné důvody nepřipustnosti vydání bude soud posuzovat ještě před opatřením souhlasu s vydáním a proti jeho rozhodnutí o zamítnutí návrhu státního zástupce na opatření souhlasu s vydáním bude stížnost přípustná).
- Stížnost státního zástupce proti rozhodnutí předsedy senátu o zamítnutí jeho návrhu na opatření souhlasu s vydáním z důvodu, že nastal nebo byl zjištěn některý z vyjmenovaných důvodů ukončení předběžného šetření, a o propuštění z vazby (§ 96 odst. 5), bude mít odkladný účinek, neboť jinak připuštění stížnosti státního zástupce postrádá smysl.
- Je-li souhlas s vydáním udělen až ve veřejném zasedání konaném o přípustnosti vydání, postačí, když státní zástupce vezme návrh na rozhodnutí o přípustnosti vydání zpět, pokud neshledá některý z tzv. neprolomitelných důvodů nepřipustnosti vydání, a soud rozhodne z úřední povinnosti (tedy bez dalšího návrhu státního zástupce) o vzetí osoby do vydávací vazby, o přeměně předběžné vazby na vazbu vydávací nebo o odložení vydání.
- Vzhledem k tomu, že státní zástupce navrhuje pouze opatření souhlasu s vydáním a další postup je v rukou soudu, přísluší nově informační povinnosti vůči ministerstvu soudu, resp. předsedovi senátu.

Navržené změny se promítají rovněž do § 101 odst. 1, neboť státní zástupce bude nově soudu navrhopvat pouze opatření souhlasu osoby s jejím vydáním do cizího státu.

K bodům 47, 87 a 88 [§ 97 odst. 2 a § 218 odst. 4 a 5]

V platné právní úpravě souběhu evropského zatýkacího rozkazu a žádosti o vydání (§ 218) absentuje úprava udělení souhlasu s dalším předáním nebo vydáním osoby do druhého státu, který o vydání či předání osoby Českou republiku rovněž požádal, ale jeho žádost nebyla upřednostněna. V případě souběhu dvou žádostí o vydání je obdobná situace výslovně řešena v § 102 odst. 1 poslední větě a v případě souběhu evropských zatýkacích rozkazů v § 217 odst. 1 větě třetí. Z dosavadní praxe vyplynulo, že je žádoucí výslovně upravit možnost udělit souhlas s dalším vydáním či předáním osoby již v době rozhodování o střetu evropského zatýkacího rozkazu s žádostí o vydání.

Bude-li realizováno předání osoby do členského státu Evropské unie na základě evropského zatýkacího rozkazu, souhlas s vydáním osoby do státu, jehož žádost o vydání nebyla ministrem upřednostněna, udělí soud, který rozhodl o předání. Jedná se totiž o promítnutí závazku speciality, jehož dodržení Česká republika vyžaduje vůči jinému členskému státu Evropské unie, konkrétně čl. 28 rámcového rozhodnutí Rady ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy.

Vzhledem k tomu, že právní podmínky pro vydání osoby tomuto třetímu státu, který není členským státem, již byly soudem přezkoumány v rámci rozhodování o přípustnosti vydání dle ustanovení § 95, lze toto rozhodnutí považovat současně za souhlas s dalším vydáním osoby do tohoto třetího státu, jehož žádost o vydání nebyla upřednostněna, a další samostatné rozhodnutí soudu není třeba.

V návaznosti na tyto změny je potřebné upravit ustanovení § 97 odst. 2, z něhož se navrhuje vypustit povinnost ministra spravedlnosti nepovolit vydání v případě, že upřednostnil předání osoby na základě evropského zatýkacího rozkazu.

Pokud by ministr spravedlnosti upřednostnil žádost o vydání a osoba bude vydána do státu, který není členským státem, je i nadále ponecháno na rozhodnutí ministra spravedlnosti, zda udělí souhlas s vydáním této osoby do dalšího státu, včetně členského státu. Požadavek dodržet zásadu speciality tu Česká republika uplatňuje vůči státu, jenž není členským státem, a jedná se tak o promítnutí ustanovení příslušných mnohostranných nebo dvoustranných mezinárodních smluv o vzájemném vydávání pachatelů trestných činů. Právní podmínky pro předání osoby členskému státu, jehož žádost nebyla ministrem spravedlnosti upřednostněna, již byly soudem přezkoumány v rámci rozhodování o předání dle ustanovení § 205. Proto lze toto rozhodnutí považovat za dostatečný podklad pro rozhodnutí ministra o udělení souhlasu s dalším vydáním této osoby ze třetího státu, jehož žádost o vydání byla ministrem upřednostněna před evropským zatýkacím rozkazem, do tohoto dalšího vyžadujícího státu, tj. členského státu Evropské unie. V návaznosti na rozhodnutí ministra o upřednostnění vydání osoby soud již nebude rušit své rozhodnutí o předání, ale pouze výrok o vzetí osoby do předávací vazby nebo o přeměně předběžné vazby na předávací vazbu dle § 206.

K bodům 48 až 52 a 80 až 83 (§ 99 odst. 1 až 4 a § 210 odst. 1, 2 a 5)

Navrhuje se zpřesnit důvod odložení vydání v § 99 odst. 1 tak, aby z textu zákona bylo jednoznačně zřejmé, že tímto důvodem je pouze zbavení osobní svobody v souvislosti s jiným skutkem, než který je předmětem žádosti o vydání. Současně se navrhuje rozšířit důvod odložení vydání v § 99 odst. 1 tak, že důvodem zmíněného zbavení osobní svobody je nejen trestní řízení vedené v České republice nebo výkon nepodmíněného trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody, které byly pravomocně uloženy soudem České republiky, ale nově též případy, kdy bylo soudem České republiky rozhodnuto, že se na území České republiky vykoná nepodmíněný trest odnětí svobody nebo ochranné opatření spojené se zbavením osobní svobody (např. přeměna původně podmíněně odloženého trestu odnětí svobody nebo uznání a výkon cizozemského rozhodnutí ukládajícího nepodmíněný trest odnětí svobody nebo ochranné opatření spojené se zbavením osobní svobody na území České republiky). Na navrhované rozšíření důvodu odložení vydání navazuje též návrh na rozšíření okruhu subjektů oprávněných odložení vydání navrhnout [§ 99 odst. 2 písm. d)]. Dále se do § 99 odst. 1 promítá terminologická změna u zjednodušeného vydání v § 96, podle něhož se souhlas s vydáním uděluje a nikoli vyslovuje.

Dále se navrhuje doplnit § 99 odst. 3 v tom smyslu, aby soud nemusel duplicitně vyžadovat stanovisko dotčených subjektů v situaci, kdy je již vyžádal státní zástupce.

V návaznosti na zpřesnění § 99 odst. 1 se v § 99 odst. 4 navrhuje doplnit, že o propuštění z vazby bude rozhodováno v podstatě s odkládací podmínkou spočívající v tom, že započne zbavení osobní svobody v řízení, pro které se vydání odkládá. Pokud totiž ke zbavení osobní svobody v řízení, pro které se vydání odkládá, nedojde (osoba, o jejíž vydání jde, např. nebude vzata do vazby ve vnitrostátním trestním řízení), odpadá z povahy věci důvod odkladu a osoba, o jejíž vydání jde, zůstává v předběžné nebo vydávací vazbě; následně bude realizováno její vydání.

Tyto změny se rovněž navrhují v případě odložení předání, jde-li o úpravu styku mezi Českou republikou a členskými státy Evropské unie (konkrétně se tyto změny promítnou do ustanovení § 210).

K bodům 53 až 55 a 84 (§ 100 odst. 4 a 6 a § 211 odst. 2 a 5)

V případě, že osoba, která má být dočasně předána, se nachází ve vazbě, je současná nejvyšší možná délka dočasného předání 1 měsíc (vzhledem k maximální přípustné délce trvání vazby) odpovídající. Nachází-li se však osoba, která má být dočasně předána, ve výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody, nic nebrání tomu, aby v konkrétním případě byla vzhledem k potřebám dožadujícího státu tato osoba předána i na dobu delší než 1 měsíc. Prodloužením maximální přípustné délky dočasného předání se tak zamezí nutnosti vydávat opakovaná rozhodnutí o povolení dočasného předání. Z tohoto důvodu se navrhuje v těchto případech nejvyšší možnou délku dočasného předání prodloužit až na 6 měsíců, což odráží požadavky praxe. Nepředpokládá se, že takto nově stanovená maximální délka dočasného předání bude využívána ve všech případech; k dočasnému předání osoby do cizího státu na 6 měsíců by se mělo přistupovat jen tehdy, pokud je to skutečně důvodné.

V konkrétním případě je potřebné při stanovení délky dočasného předání vzít v úvahu nejen potřeby dožadujícího státu, ale též další skutečnosti; např. u dočasného předání osoby, která se nachází ve výkonu ochranného léčení v ústavní formě, by při stanovení délky dočasného předání měla být zohledněna rovněž skutečnost, zda je osoba dočasného předání vůbec schopna a nakolik je dožadující stát schopen zajistit odpovídající léčbu, aby v důsledku dočasného předání nedošlo k narušení ochranného léčení. Mj. za tím účelem se nově předsedovi senátu ukládá obligatorní povinnost, aby si před rozhodnutím o dočasném předání osoby, která se nachází v zařízení pro výkon ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody, vyžádal stanovisko tohoto zařízení.

Tyto změny se navrhují jak pro případy dočasného předání osoby v rámci Evropské unie, tak pro případy dočasného předání osoby mimo rámec Evropské unie.

K bodu 58 (§ 116)

Navrhuje se, aby oprávnění vrátit trestní řízení do cizího státu, který je do České republiky předal, příslušelo nikoli orgánu, který rozhodl o jeho převzetí (tj. Nejvyššímu státnímu zastupitelství nebo v případě přímého styku při přebírání trestního řízení dozorovému státnímu zástupci), ale justičnímu orgánu, který trestní řízení v převzaté věci vede. Důvod vrácení trestního řízení (typicky návrat obviněného do státu, který původně trestní řízení do České republiky předal) může nastat až po podání obžaloby, tj. až v stádiu řízení před soudem. Je nepochybné, že v takovém případě by oprávnění vrátit trestní řízení měl mít soud.

K bodům 59, 97 a 99 (§ 131 odst. 1, § 311 odst. 1 a § 319 odst. 1)

Přebírání a předávání osob v rámci úkonů mezinárodní justiční spolupráce ve věcech trestních zabezpečují obecně orgány Policie České republiky (§ 10). Zákon o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních pak speciálně pro některé případy svěřuje tuto pravomoc Vězeňské službě České republiky – a to pro případy, kdy je potřebné zajistit převzetí či předání osoby, která se nachází ve výkonu trestu odnětí svobody či v ústavu pro výkon zabezpečovací detence. Pro tyto případy je Vězeňská služba vhodnější, jelikož tato zařízení spadají do její pravomoci. Ustanovení § 131, 311 a 319 se však neomezují pouze na tato zařízení a Vězeňská služba má tak povinnost přepravovat i osoby, které se nacházejí v ústavu pro výkon ochranného léčení, který je zcela mimo gesci Vězeňské služby [podle § 2 odst. 1 písm. c) zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, Vězeňská služba ČR zabezpečuje eskorty do zařízení pro výkon ústavního ochranného léčení jen tehdy, pokud jejich výkon bezprostředně navazuje na výkon vazby, zabezpečovací detence nebo výkonu trestu odnětí svobody a má tak osobu ve svém zařízení].

S ohledem na zkušenosti z praxe a neúčelnost využívání orgánů Vězeňské služby České republiky k převzetí osob z jiných zařízení než je věznice či ústav pro výkon zabezpečovací detence se navrhuje omezit povinnost orgánů Vězeňské služby jen na tyto případy, které odpovídají vymezení v zákoně č. 555/1992 Sb., a v ostatních případech postupovat podle obecného ustanovení § 10.

Jelikož rámcové rozhodnutí Rady 2008/909/SVV ze dne 27. listopadu 2008 o uplatňování zásady vzájemného uznávání rozsudků v trestních věcech, které ukládají trest odnětí svobody nebo opatření spojená se zbavením osobní svobody, za účelem jejich výkonu v Evropské unii, předpokládá, že náklady na předání osoby do vykonávajícího státu nese vydávající stát, což znamená, že osoba, která vykonává ochranné opatření spojené se zbavením osobní svobody bez ohledu, zda je toto opatření vykonáváno ve věznici, ústavu pro výkon zabezpečovací detence nebo v jiném zařízení, má být orgány České republiky předána orgánům vykonávajícího státu na jeho území.

Jelikož § 10 odst. 2 stanovuje obecně, že Policie České republiky předává osobu na našem území, navrhuje se v § 319 odst. 1 speciální úprava, dle které budou osoby, vůči kterým rozhodnutí směřuje, předány příslušným orgánům cizího státu na jeho území, bez ohledu na skutečnost, zda předání realizují orgány Vězeňské služby (vykonává-li osoba opatření ve věznici nebo v ústavu pro výkon zabezpečovací detence) nebo Policie České republiky.

K bodu 60 (§ 137a)

Návrh doplňuje chybějící úpravu pro případ udělování souhlasu se stíháním osoby či výkonem trestu (případně ochranného opatření) ve vztahu k osobě, ohledně níž Ministerstvo spravedlnosti z podnětu nebo se souhlasem soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni, požádá příslušný orgán cizího státu o zajištění výkonu rozhodnutí na jeho území za situace, kdy cizí stát (zpravidla jako podmínku) před rozhodnutím o uznání a výkonu požaduje zmíněný souhlas. Souhlas lze k žádosti cizího státu udělit i poté, co bylo předání osoby do cizího státu k výkonu trestu (ochranného opatření) provedeno, a to za účelem prolomení zásady speciality, která může vyplývat např. z čl. 3 odst. 4 Dodatkového protokolu k Úmluvě o předávání odsouzených osob.

Součástí návrhu je dále stanovení kritérií příslušnosti tak, aby se jednalo o agendu krajských soudů a aby z hlediska místní příslušnosti bylo rozlišeno, zda se odsouzený dosud zdržuje

v České republice či nikoli. Sledováno je hledisko účelnosti postupu dané dosažitelností osoby, jíž se řízení týká.

K bodu 61 (§ 146 odst. 3)

Jde o legislativně technickou změnu v návaznosti na doplnění odstavce 4 do § 12.

K bodu 62 (§ 164)

Jde o legislativně technickou změnu v návaznosti na změnu § 96.

K bodu 63 (§ 175 odst. 4)

Zákon č. 191/2016 Sb., o ochraně státních hranic České republiky a o změně souvisejících zákonů (zákon o ochraně státních hranic), definuje hraniční přechod pouze jako prostor na mezinárodním letišti určený k překračování vnějších hranic (§ 2 odst. 2 citovaného zákona). Navrhuje se proto nahradit pojem hraniční přechod pojmem státní hranice, aby bylo zcela zjevné, že k předání osoby může dojít v České republice nejenom na mezinárodním letišti.

K bodu 64 (§ 193 odst. 4)

V § 79 odst. 2 písm. b), který se týká mezinárodní spolupráce se státy mimo oblast Evropské unie, je stanoveno, že žádost podle odstavce 1 se nepodá, pokud nepodmíněný trest odnětí svobody, který má osoba, o jejíž vyžádání jde, vykonat, nebo jeho zbytek, je kratší než 4 měsíce. To ovšem neplatí, pokud má osoba vykonat též jiný nepodmíněný trest nebo jeho zbytek, přičemž jejich součet činí alespoň 4 měsíce a lze očekávat, že tato žádost bude podána i pro tento jiný trest nebo jeho zbytek.

Stávající právní úprava pro styk s členskými státy Evropské unie také vymezuje okolnosti umožňující vydat evropský zatýkácí rozkaz i pro skutky, které nesplňují podmínky upravené v § 193 odst. 2 větě druhé, nebo kterým brání některá z překážek uvedených v § 79 odst. 2 písm. a) nebo c). Nicméně chybí zde úprava obdobná § 79 odst. 2 písm. b). Navrhuje se proto rozšířit úpravu § 193 odst. 4 také o případy, kdy za skutek splňující podmínky pro vydání evropského zatýkácího rozkazu bude nově považován též skutek, který sice nesplňuje podmínky uvedené v § 193 odst. 2 větě druhé nebo u kterého je dána některá z překážek uvedených v § 79 odst. 2 písm. a) a c), pokud ale byl již dříve vydán samostatný evropský zatýkácí rozkaz (který je dosud platný), který zmíněné podmínky splňuje, nebo jehož vydání uvedené překážky nebrání.

K bodu 65 (§ 193 odst. 6)

Z poznatků praxe vyplynulo, že vznikají prodlevy mezi vydáním evropského zatýkácího rozkazu a jeho doručením Policejnímu prezidiu České republiky za účelem pořízení záznamu v Schengenském informačním systému a vyhlášení pátrání v členských státech nepřipojených k Schengenskému informačnímu systému. Navrhuje se proto zdůraznit požadavek na rychlost postupu soudu.

K bodům 70 a 74 (§ 203 odst. 10 a § 205 odst. 7)

Z důvodu nadbytečnosti se navrhuje zrušit informační povinnost státního zástupce či soudu vůči Ministerstvu spravedlnosti, které v této agendě nemá fakticky žádnou úlohu.

K bodu 71 (§ 205 odst. 1)

Návrh odstraňuje nedostatek stávající úpravy v podobě chybějícího zakotvení oprávnění soudu vyžádat si pro účely rozhodnutí o předání dodatkové informace, ač je takový postup v praxi často nezbytný. Pro účely předběžného šetření je stejné oprávnění státnímu zástupci explicitně přiznáno již dnes.

K bodům 72 a 105 [§ 205 odst. 2 písm. e), 225 odst. 2 písm. b), § 233 odst. 3 písm. a), § 245 odst. 1 písm. b), § 267 odst. 1 písm. b), § 284 odst. 1 písm. b), § 305 odst. 1 písm. b), § 328 odst. 1 písm. b), § 347 odst. 1 písm. b) a § 365 odst. 1 písm. b)]

Jde o úpravu terminologie v zájmu jednoznačného promítnutí zásady analogické transpozice v otázce posouzení oboustranné trestnosti (z § 120 odst. 1 vyplývá, že při posuzování splnění podmínek pro uznání cizozemského rozhodnutí je nutné posuzovat oboustrannou trestnost ve smyslu, zda by konkrétní skutek naplňoval znaky skutkové podstaty trestného činu podle práva České republiky). Také z rozsudku Soudního dvora ze dne 11. ledna 2017 ve věci C-289/15, který se týkal předběžné otázky k článku 7 odst. 3 a čl. 9 odst. 1 písm. d) rámcového rozhodnutí Rady 2008/909/SVV ze dne 27. listopadu 2008 o uplatňování zásady vzájemného uznávání rozsudků v trestních věcech, které ukládají trest odnětí svobody nebo opatření spojená se zbavením osobní svobody, za účelem jejich výkonu v Evropské unii, ve znění rámcové rozhodnutí Rady 2009/299/SVV ze dne 26. února 2009, vyplývá, že *podmínka oboustranné trestnosti musí být považována za splněnou v situaci, jako je situace dotčená ve věci v původním řízení, jestliže by skutkové okolnosti zakládající trestný čin, jak byly popsány v rozsudku vydaném příslušným orgánem vydávajícího státu, jako takové byly rovněž trestné na území vykonávajícího státu, pokud by na tomto území nastaly.*

K bodu 73 (§ 205 odst. 3)

Dosavadní úprava postrádá výslovné řešení částečného předání v kombinaci s částečným nepředáním osoby, byť není důvod takový postup odmítat. Návrh proto přináší zakotvení tohoto postupu.

Dále v návaznosti na nově navržené znění v § 193 odst. 4 písm. b), které umožňuje vydat samostatný evropský zatýkácí rozkaz ve vztahu ke skutku, který by jinak s ohledem na § 193 odst. 2 nesplňoval podmínky pro jeho vydání, a to za předpokladu, že na tutéž osobu byl již dříve vydán (a je stále platný) jiný evropský zatýkácí rozkaz pro skutek, který podmínku dle § 193 odst. 2 splňuje, se navrhuje upravit obdobně obrácené situace, tj. když český soud vystupuje v pozici orgánu vykonávajícího evropský zatýkácí rozkaz a rozhoduje o předání či nepředání osoby. Z platné právní úpravy vyplývá, že akcesorický skutek, který by jinak nesplňoval podmínku dle § 193 odst. 2, je možno zahrnout do rozhodnutí o předání nebo nepředání, pokud byl „evropský zatýkácí rozkaz vydán pro několik skutků“, tj. včetně toho akcesorického. Platná právní úprava však nepočítá s možností, že by akcesorický skutek byl obsažen v samostatném evropském zatýkáčím rozkazu; pokud by tedy jiný členský stát měl obdobnou úpravu jako v navrhovaném § 193 odst. 4 písm. b), nebylo by možno o takovém evropském zatýkáčím rozkazu rozhodnout, protože by byl dán důvod pro nepředání

dle § 205 odst. 2 písm. d), přestože by se zároveň rozhodovalo o dalším evropském zatýkacím rozkazu, který by tuto podmínku již splňoval.

Napříště tedy bude možné, aby soud rozhodl o všech evropských zatýkacích rozkazech vydaných na tutéž osobu, včetně samostatně vydaných akcesorických evropských zatýkacích rozkazech vydaných pro skutek, u něhož by jinak nebyla splněna žádná z podmínek v § 193 odst. 2.

K bodům 75 až 78 (§ 206 odst. 1 a § 208)

Navržené znění reflektuje změny navržené v § 96 (blíže viz odůvodnění k tomuto ustanovení). Nadto se doplňuje v § 208 odst. 2 oproti stávající úpravě povinnost předsedy senátu poučit osobu předtím, než se rozhodne, zda udělí souhlas, i podle § 205 odst. 2 písm. a) a b), včetně důsledků postupu podle tohoto ustanovení.

Zmíněné důvody nepředání se v řízení o zjednodušeném předání neuplatní, takže zpravidla není osoba s jejich důsledky seznámena a uděluje souhlas, aniž by znala alternativu z této úpravy vyplývající. Nerozhoduje se proto s plnou znalostí věci a svých práv. Tato problematika dopadá pouze na české občany či občany jiných členských států s trvalým pobytem na území České republiky, přičemž dostane-li se jim takového poučení, mohou relevantně zvážit, zda nedat přednost poskytnutí ujištění podle § 203 odst. 6, jež by zajišťovalo, že případně uložený trest odnětí svobody (či ochranné opatření) bude vykonán v České republice, nebude-li osoba souhlasit s jeho výkonem v odsuzujícím státu. Ještě vážnější důsledky může mít neznalost úpravy podle § 205 odst. 2 písm. b), neboť vyžádaná osoba má zpravidla v daném případě silnější rodinné, sociální i společenské vazby k České republice a proběhne-li standardní předávací řízení, může při splnění zákonných podmínek být rozhodnuto, že předána nebude a k případné žádosti odsuzujícího státu může uložený trest či ochranné opatření vykonat v České republice poté, co zde bude příslušné rozhodnutí uznáno.

Dále se navrhuje navázat možnost podat stížnost proti rozhodnutí o vazbě, které je tu obligatorní, na současné podání stížnosti proti rozhodnutí o předání. Samostatná stížnost proti rozhodnutí o vazbě zcela postrádá opodstatnění, navíc nabyt-li by výrok o předání právní moci, bylo by nutno v zákonné lhůtě osobu předat bez ohledu na podanou stížnost.

Současně je navrhována úprava postupu při rozhodování o vazbě v řízení o zjednodušeném předání s ohledem na navržené změny § 206, v jejímž důsledku je kromě toho vyloučena stížnost. Návrh vychází z toho, že podmínky zjednodušeného předání je soud povinen před rozhodnutím o vazbě přezkoumat jako předběžnou otázku a své závěry v případě zjištění, že je dán některý z neprolomitelných důvodů nepředání, explicitně vyjádřit zamítnutím návrhu na opatření souhlasu osoby, proti čemuž stížnost přípustná je. Stěží tedy lze shledat důvody pro přípuštění stížnosti proti rozhodnutí o vazbě, jímž nejsou zkoumány žádné vazební důvody. Kromě toho dojde takto ke sjednocení úpravy s řízením vydávacím.

K bodu 79 (§ 209 odst. 1)

V reakci na změnu § 208, kdy bude nově státní zástupce podávat pouze návrh na opatření souhlasu osoby s předáním (souhlas osoby s předáním bude vždy opatřován až po podání tohoto návrhu a po podání tohoto návrhu bude soud postupovat z úřední povinnosti, tj. bez dalších návrhů státního zástupce), se navrhuje v souladu s čl. 17 odst. 2 rámcového rozhodnutí 2002/584/SVV stanovit počátek běhu desetidenní lhůty pro rozhodnutí ve zjednodušeném

předání okamžikem udělení souhlasu osoby s předáním. V této lhůtě pak soud vydá některé rozhodnutí ve zjednodušeném předání.

K bodu 85 (§ 213 odst. 3)

Jde o terminologickou změnu v souladu s navrženou změnou § 218 odst. 2 a 4, podle které ministr spravedlnosti bude rozhodovat pouze o tom, zda upřednostní nebo neupřednostní vydání osoby do třetího státu, který není členským státem Evropské unie. V řízení o předání osoby do jiného členského státu na základě evropského zatýkacího rozkazu již ministr spravedlnosti žádnou rozhodovací pravomoc mít nebude.

K bodu 86 (§ 218 odst. 1 a 2)

Dosavadní poznatky z praxe při aplikaci ustanovení souběhu více extradičních žádostí anebo souběhu evropského zatýkacího rozkazu s žádostí o vydání ukazují, že může být i v řízení po předložení věci Ministerstvu spravedlnosti soudem potřeba vyžádat si od dožadujících států dodatkové informace; jedná se typicky o informace, které budou sloužit ministru spravedlnosti k posouzení kritérií pro souběh dotčených žádostí, tj. které z nich by měla být dána přednost [např. možnost dalšího vydání (re-extradice) mezi dotčenými dožadujícími státy či otázky uplatňování trestní jurisdikce a s tím související možnost předání trestního řízení mezi dotčenými dožadujícími státy]. Tyto otázky soud v rámci posuzování podmínek pro předání osoby podle evropského zatýkacího rozkazu anebo přezkumu podmínek přípustnosti vydání osoby do cizího státu nezkoumá, a tedy tyto informace ani nejsou součástí spisu předloženého soudem Ministerstvu spravedlnosti.

Vzhledem k tomu, že ministr spravedlnosti je oprávněn v řízení o vydání předložit věc Nejvyššímu soudu, má-li pochybnosti o správnosti rozhodnutí soudu ve věci přípustnosti vydání, může nastat také situace, kdy bude Ministerstvo spravedlnosti nuceno vyžádat od dožadujícího státu další dodatkové informace (např. k posouzení otázek záruk, že případné vydání do tohoto státu, který není členským státem Evropské unie, by bylo v souladu s mezinárodními závazky České republiky v oblasti ochrany lidských práv a základních svobod, ale i čistě právních otázek, jako je promlčení trestního stíhání či výkonu trestu).

Tyto dodatkové informace jsou v praxi v případech souběhu žádostí více států o vydání či předání vyžadovány.

Patnáctidenní lhůta pro předložení věci Nejvyššímu soudu (lhůta prekluzivní), jakož i pro samotné rozhodnutí ministra o souběhu žádostí (lhůta pořádková), se ukazuje podle poznatků z praxe jako příliš krátká k vyžádání si nezbytných podkladů a k jejich řádnému posouzení. Vezme-li v potaz, že lhůta pro předložení věci Nejvyššímu soudu ve vydávacím řízení, bez ohledu na skutečnost, zda dochází k souběhu více extradičních žádostí či nikoliv, činí tři měsíce (§ 95 odst. 5), je zcela opodstatněné prodloužení lhůty ministru spravedlnosti pro předložení věci Nejvyššímu soudu, jakož i lhůtu pro rozhodnutí o upřednostnění vydání anebo předání ze současných 15 dnů alespoň na jeden měsíc.

K bodu 89 [§ 225 odst. 2 písm. a)]

V souladu s obecným trendem posílení mezinárodní justiční spolupráce zejména v rámci evropských států s blízkou právní kulturou se navrhuje v případě zaručení vzájemnosti umožnit předání i českých občanů do Islandu či Norska.

K bodu 90 (§ 235 odst. 1)

Odložení výkonu rozhodnutí o uznání příkazu k zajištění věci je ponecháno na zvážení příslušného justičního orgánu, přičemž jakmile pomine důvod pro tento postup, je justiční orgán povinen výkon zajistit. Stávající právní úprava stanoví, že odložení výkonu je potřebné učinit formou rozhodnutí. Nicméně proti tomuto rozhodnutí se nepřipouští žádný opravný prostředek, justiční orgán cizího státu nemůže proti tomuto rozhodnutí nijak brojit a na zajištění výkonu trvat. Z tohoto důvodu je formální akt vydání rozhodnutí nadbytečným krokem, a proto se navrhuje, aby justiční orgán odkládal výkon rozhodnutí pouze formou opatření. Zachovává se i nadále povinnost informovat cizí stát o odložení výkonu rozhodnutí (včetně navazujících informací) a také o pomnutí důvodu odložení výkonu rozhodnutí.

K bodům 91, 92 a 103 (§ 244 odst. 4, § 304 odst. 4 a § 327 odst. 5)

Návrh sleduje omezení informační povinnosti předsedy senátu (samosoudce) u nepravomocných rozhodnutí o uznání a výkonu tak, aby nebylo nezbytné tuto informaci jinému členskému státu podávat, je-li rozhodnuto zcela v souladu s uznávaným rozhodnutím a s připojeným osvědčením, neboť pro tento případ není nezbytné zjišťovat stanovisko příslušného orgánu jiného členského státu.

K bodům 93 a 94 (§ 306)

Bylo zjištěno, že soudy při částečném uznání rozhodnutí postupují rozdílně, kdy některé soudy rozhodují pouze o uznání části rozhodnutí jiného členského státu a jiné soudy rozhodují jak o uznání části rozhodnutí jiného členského státu, tak i o neuznání zbývající části tohoto rozhodnutí. Za účelem sjednocení praxe se navrhuje, aby byl soud povinen rozhodnout jak o uznání části rozhodnutí, tak o neuznání jeho zbývající části, neboť tak bude zcela zřejmé, že zbývající část rozhodnutí se neuznává, nikoli že soud o ní opomněl rozhodnout.

Z důvodu zpřesnění se navrhuje doplnit nadpis u tohoto ustanovení tak, aby odrážel skutečnost, že se jedná současně o úpravu uznání i výkonu rozhodnutí.

K bodu 95 (§ 307)

Stávající právní úprava nestanoví, kdy může soud rozhodnout, že budou na území České republiky dodrženy lhůty pro podmíněné propuštění z výkonu nepodmíněného trestu odnětí svobody nebo pro předčasné ukončení takového trestu stanovené právem jiného členského státu Evropské unie, což v některých případech vede k tomu, že se odsouzený domáhá rozhodnutí podle tohoto ustanovení proto, aby dosáhl uplatnění pro něj výhodnější úpravy jiného členského státu na území České republiky. Smyslem rozhodnutí podle tohoto ustanovení však je především dosáhnout uznání a výkonu rozhodnutí (nikoli zvýhodnit odsouzeného) i v případě, že vydávající stát požaduje, aby Česká republika zohlednila jeho právní úpravu. Navrhuje se tedy v tomto směru doplnit předmětné ustanovení. Skutečnost, že vydávající stát hodlá požadovat zohlednění svých předpisů, může naznačovat způsob, jakým bylo vyplněno písmeno j) osvědčení.

K bodu 96 (§ 309 odst. 1)

Návrh odstraňuje nedostatek v určení, jakého dokumentu se zpětvzetí týká (zda rozhodnutí nebo i osvědčení). V obdobných ustanoveních je výslovné uvedeno, že zpětvzetí se týká jak

rozhodnutí, tak i osvědčení (např. § 248). Navrhuje se proto pro zpřesnění doplnit, že předseda senátu bere na vědomí zpětvzetí osvědčení i samotného rozhodnutí jiného členského státu.

K bodu 98 [§ 315 odst. 1 písm. c)]

Návrh si klade za cíl upřesnit, že v jiných případech než v případech uvedených v písmenu a) nebo b) lze rozhodnutí zaslat do jiného členského státu k uznání a výkonu jen tehdy, pokud s tím tento jiné členský stát předem souhlasil.

K bodům 100 a 101 (§ 320)

Návrh doplňuje ustanovení § 320 o chybějící úpravu příslušnosti pro účely udělení souhlasu, a to podle stejných principů jako v případě § 137a (blíže odůvodnění k tomuto ustanovení).

K bodu 102 [§ 324 odst. 1 písm. l)]

Stávající znění tohoto ustanovení ne zcela přesně provádí čl. 4 odst. 1 písm. k) rámcového rozhodnutí Rady 2008/947/SVV ze dne 27. listopadu 2008 o uplatňování zásady vzájemného uznávání na rozsudky a rozhodnutí o probaci za účelem dohledu nad probačními opatřeními a alternativními tresty, který hovoří (nutno říci, že ne zcela jasně) o „povinnosti podrobit se léčení nebo léčbě závislosti na návykových látkách“. Stávající znění tohoto ustanovení vychází z předpokladu, že citované ustanovení rámcového rozhodnutí pojmy „léčení“ i „léčba“ vztahuje k jednomu účelu, tj. „závislosti na návykových látkách“. Nicméně tento výklad se ukazuje jako příliš omezující a neodpovídající smyslu tohoto rámcového rozhodnutí. Navrhuje se proto upravit předmětné ustanovení tak, aby nadále nebylo omezováno pouze na léčení závislosti na návykových látkách, ale umožňovalo převzít i taková rozhodnutí, která ukládají povinnost podrobit se jinému druhu léčení.

K bodu 104 [§ 339 odst. 2 písm. a)]

Vzhledem ke skutečnosti, že podle § 338 odst. 3 není zpětvzetí rozhodnutí a osvědčení po zahájení výkonu uznaného rozhodnutí možné, navrhuje se úpravu obsaženou v § 339 odst. 2 písm. a), která je tudíž obsoletní a rozporná s úpravou obsaženou v ustanovení § 338 odst. 3, vypustit.

K bodům 106 a 107 [§ 347 odst. 1 písm. e) až g)]

Navrhuje se bez náhrady vypustit ustanovení § 347 odst. 1 písm. g), jelikož se amnestie prezidenta České republiky může vztahovat pouze na závazky nebo omezení uložená rozhodnutími orgánů České republiky, přičemž na základě rozhodnutí orgánů České republiky nemůže být jiným členským státem vydán evropský ochranný příkaz, který by byl zaslán do České republiky k jeho uznání. Článek 10 odst. 1 písm. f) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/99/EU ze dne 13. prosince 2011 o evropském ochranném příkazu upravuje odmítnutí uznání příkazu spočívající v promlčení či amnestii (milosti) pouze jako fakultativní důvod odmítnutí, je tedy na rozhodnutí členského státu, zda tento důvod do své právní úpravy promítne nebo nikoli.

K bodu 108 (§ 360 odst. 1)

Tato změna zohledňuje navržený přijetí nové úpravy stanovení příslušnosti soudu k úkonům v přípravném řízení (návrh nového § 48a – viz příslušný novelizační bod tohoto článku), která by se měla aplikovat na případy výkonu evropského vyšetřovacího příkazu v České republice.

K bodu 109 (§ 374 odst. 2)

Přestože směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/41/EU ze dne 3. dubna 2014 o evropském vyšetřovacím příkazu v trestních věcech výslovně nepočítá s tím, že by vydávající stát měl k evropskému vyšetřovacímu příkazu přikládat vnitrostátní rozhodnutí o povolení úkonu právní pomoci, pro který byl tento příkaz vydán, některé členské státy vydávání takových rozhodnutí pro provedení úkonu vyžadují. Proto se navrhuje doplnit vnitrostátní prováděcí úpravu k této směrnici tak, aby v případě, že je Česká republika vydávajícím státem, bylo vydávání takových rozhodnutí výslovně umožněno; tato úprava má zabezpečit, aby v rámci spolupráce na základě evropského vyšetřovacího příkazu nedošlo ke zhoršení standardu spolupráce oproti klasické právní pomoci.

K bodu 110 (§ 378 odst. 2)

Aby standard spolupráce s jinými členskými státy Evropské unie na základě evropského vyšetřovacího příkazu nebyl nižší než u klasické spolupráce na základě žádosti o právní pomoc, navrhuje se stanovit přiměřené použití § 42 odst. 2 o použitelnosti důkazů získaných od cizozemských orgánů a § 43 odst. 2 o účinnosti doručení písemnosti v trestním řízení provedeného cizozemským orgánem.

K bodu 111 (§ 394 odst. 2)

Jde o legislativně technickou změnu reagující na přečíslování ustanovení v souvislosti s navrženou změnou § 378.

K čl. II [přechodná ustanovení]

Je třeba upravit případy, kdy justiční orgán před nabytím účinnosti tohoto zákona podal návrh na provedení úkonu soudu. V těchto případech by se již dříve určená příslušnost soudu měnit neměla, což se navrhuje výslovně stanovit. Jinými slovy – nová pravidla pro určení příslušnosti soudu k provedení úkonu v rámci mezinárodní justiční spolupráce, je-li v cizím státu vedeno přípravné řízení, se uplatní až v případech žádostí doručených soudu po nabytí účinnosti tohoto zákona.

Zároveň se staví najisto postavení stávajícího asistenta národního člena a zástupce národního člena Eurojustu.

Dále se stanovuje, že pokud osoba, která má být vydána nebo předána, vyslovila před předsedou senátu za přítomnosti obhájce souhlas se svým předáním podle § 208 odst. 1 nebo vydáním podle § 96 odst. 1 (nepostačuje tedy pouze obsahově podobné prohlášení před policejním orgánem nebo státním zástupcem), tj. byly splněny předpoklady pro zjednodušené vydání nebo předání, dokončí se vydání nebo předání této osoby podle úpravy platné před nabytím účinnosti tohoto zákona.

K čl. III [účinnost]

Vzhledem k rozsáhlosti navržených změn se účinnost návrhu zákona stanoví k prvnímu dni šestého kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení. Dřívější datum nabytí účinnosti se navrhuje pouze ve vztahu k ustanovením, která jsou adaptační k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1727 ze dne 14. listopadu 2018 o Agentuře Evropské unie pro justiční spolupráci v trestních věcech (Eurojust) a o nahrazení a zrušení rozhodnutí Rady 2002/187/SVV.

V Praze dne 9. prosince 2019

Předseda vlády:
Ing. Andrej Babiš, v.r.

Ministryně spravedlnosti:
Mgr. Marie Benešová, v.r.